

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜS

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ-SAYI: 155-28 MART 1978 FİYATI: 5 TL

DOĞU SORUNU YALNIZ EKONOMİK DEĞİL POLİTİK BİR SORUNDUR

AP'YE KAN ARANIYOR

"- Acele taze kan..."

"- Yepyeni bir ruh..."

Bu sesler salt ilk yardım hastanelerinden yükselmüyor. Sadece medyumların "ruh çağırma" seanslarından çıkan sesler de değil...

Büyük sermayenin has partis AP'deki sancısı son günlerde parti içinde genel ve yaygın biçimde böyle dile getiriliyor. Dile getirilirken de, sık sık "kan" ve "ruh" deyimlerinin kullanılması, parti içinde "kanlılığın" ve "ruhsuzluğun" genellikle benimsenen bir teahis olduğuna gösteriyor.

AP'de zaman zaman meydana gelen dalgalanmaların özellikle son günlerde yeni boyutlar kazandığı gözleniyor. Ankara'da genel merkez çevresinde süren kıpırtıların yanı sıra geçtiğimiz hafta İzmir il örgütünden yükselen sesler ilginçtir.

AP'deki dalgalanmalara ne yönden bakılırsa bakılan görüşlerin keşiştiği noktada Demirel gerçeğinin yattığını da hiç kimse inkar etmiyor.

YURUYUŞ muhabirleri AP'lerine tuttukları projeksiyonlarla, AP'deki sancının çerçevesine ilişkin bilgiler edindirdi. Parti içindeki çekişme ve sirtüşmelerin iç dünyadaki ifade edilmiş, yorumlanmış biçimleriyle yaklaşık bir haritasını elde ettiler.

Oteden beri olduğu gibi bugün de, parti içinde "AP" denince akla "Demirel" geliyor. Bu gerçeğe, Demirel'in yandaşları ile karşıları ayrı ayrı değerlendirmelere varıyorlar ve o noktada tartışma Demirel'in üzerinde toplanıyor.

Kimdir bu Demirel?

1961'lerde AP Ankara il başkanlığına talip olan, 1962'lerde İstanbul belediye başkan adaylığını isteyen, 1964'lerin sonuna kadar İspartalı hemşehri Saadet'in Bilgi'ye "Sen varken bu partide sana rakip olmam" diyen ve bir anda AP Genel Başkanlığına, bir yıl sonra da başbakanlığa yükselen bir Süleyman Demirel. Olay böyle başlıyor.

Demirel'in ilk Sanayi Bakanı Mehmet Turgut'un ifadesiyle böyle bir tablo çiziyor:

"-Daha genel başkan adaylığı söz konusu değiken, partinin ilk kongresinde hepimiz Bilgi'ye ekibinin içindeydik. O kongrede divan başkanlığına bir masonun gösterilmesi karşı en çok Demirel tepki görmesi ve kongreyi terketmişti. Genel Başkanlığı kendisinin dahilinden geçirmeyi denendi ki bu tepkisine bakarak, sonradan önmüze masonluk belgesi getirildiğinde inmadık. Bu kadar mason yapabileceğini akıl edemedik..."

AP'de hemen herkes Demirel'in bir "mizansen ustası" olduğunda hemfikirdir. Mason olmasına karşın Türkiye'deki masonların başı Necdet Egeran'dan "mason değildir" kağıdı alabileceğini ve yürürlüğe sokabilecek oranda bir mizansen ustası. Egeran'ın bu dostluğu Demirel tarafından unutulmuş, çeşitli tarihlere ithalat-ibrac-topru ihalesi ve benzeri işlerde kendisi, ifadesini milyonlarla bulan nimetlere boğulmuştur.

Demirel'in 1964'teki AP kurultayın-

DEMIREL: Büyük sermayenin "yedek" heabı...

da ABD Başkanı Johnson'la çekilmiş fotoğrafları da mizansenin bir değişik örneğini oluşturmuştur. Demirel'in o tarihlerde cami avlularında görünmeye ihtiyacı yoktu. Devrin Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel'den başlayan ve entellektüel kalemleri de kapsayan geniş bir destek ortamını bulmuştu.

"- Demirel hiç değilse uygar ve Atatürk'çü" idi...

Daha başbakan olmadan bir yıl önce İtalya'nın başkanı Roma'da, bir Mafya liderinin villasında konuk olan, Amerika'nın istediği ölçülerle fazlasıyla üzerinde taşıyan Demirel'e Türkiye'de "aydın" çevreler de nedense fazlasıyla sempati duydular. Ve 1965 yılının Ekim sonunda Demirel başbakanlık koltuğuna oturdu...

KOLTUK DEMİREL'İN ALTINDAN KAYIYOR

1965 ile 1969 arasındaki dönemin en özgün, en kayda değer özelliği, parlamentoya Türkiye'de ilk kez sosyalist milletvekillerinin girişi ve Türkiye'nin sorunlarının, geniş halk yığınlarına çarpıcı biçimde yansıtılmasıydı.

Demirel 1969 seçimleriyle uğradığı oy kaybını düşünürken bu olayı gözden kaçırmadı. Temsilcisi olduğu sermaye sınıfına tercüman olurken, büyük sermayenin ekonomik bunalım ve çözüm-süzlükleri ve bunun yarattığı sarsıntılar Demirel'i zor günlere itti. Zorlukları birader dosyaları da kamçılıydı.

12 Mart muhtırası geldiğinde Demirel böyle bir anda yakalanmışlığın sıkıntısını içinde olmuştur. Oyle bir durumda düşmüştü ki AP lideri, "Bir daha başbakan olmasın, gülmeyecek olay" şeklinde bakılmaya başlanmıştı. 1973 seçimlerine giren AP liderinin "küçük bir eksiğe de olsa yeniden iktidar olma fırsatını bulacağına inandığı" biliyordu. O günlerde yeni kurulmuş olan MSP'nin Demirel'in gözünde "birkaç milletvekillik şansı" vardı. Ancak 1973 seçimlerinin sonuçları Demirel'in tüm beklentilerinin aksini ortaya koyunca AP lideri parti kurucularından Mehmet Yorgancıoğlu'na: "Artık bizim için herşey bitti. Uzun süreli bir muhalefete hazır olmalıyız. Diyecek kadar moral çöküntüsüne uğramıştı.

beklenen şudur:

"- Ekonomide gerekli tamiratı yap-sın, kendi eliyle işçileri hizaya getirsin. Bu arada AP'de de yeni düzenlemeler yapılsın..."

AP'deki sancının temeli buraya dayanmaktadır. Buna karşın AP'deki kükler ne durumdadır? Demirel'in dışında ciddiye yetenekleri bir hayli tartışma-lı gruplar şöyle bir dağılım göstermektedir:

KAMRAN İNAN GRUBU

AP içinde iki kongreden beri lider alternatifleri olarak bilinen İnan geçen kongrede kürsüye çıkıp aday olmadığını ve Süleyman Demirel ile temel konular- da görüş ayrılığı bulunmadığını açıklamıştı. O tarihlere arkaında sayısı üçü-beşi aşmayan delege bulunan İnan'ın önümüzdeki Kasım ayında yapılması beklenen kongreye daha güçlü girdiği bi-liniyor. Ama bu daha güçlü oluşun kav-gayı kazanacak güte olmakla ilgili yok. Şimdilerde İnan'ın ardında iki elin par-maklarıyla sayılacak kadar partilerin ve doğunun "asker delegeleri" var. Ve İnan'ın bunlarla bir noktaya varması ola-sı görünmüyor. Bu büyük kongrede genel başkan adaylığını kaçınması ise ken-disinin sonu kabul. İnan'ın, Demirel'in genel idare kurulu listesinde yer alması sürpriz olmayacak.

ESKİ DEMOKRATLAR

AP içinde eski demokratlardan bah-sedildiğinde "Menderes'in başını yiyen-ler" sıfatının da adlarından önce kulla-nıldığı biliniyor. Başlangıçta "AP yep-yeni bir siyasi görüşün temsilcisidir" di-yen Demirel, daha sonra birleşme çağrı-larına başlayınca: "AP DP'nin devamı değil ta kendisidir." demişti. Bilinen zo-runluluklardan dolayı Demirel'in katlan-dığı söylenen eski demokratların gücü ise "kendilerinin menkul." Yani adete-leri kadar... Ve üstelik bu gücün büyük kongreye doğru Demirel'in yanında yer alacağına dair kuvvetli belirtiler var. 11 Aralık seçimleri öncesinde mangada kü-l-brakmayan eski demokratların sözcüsü Zeyyat Mandalıncı üç aydır ağızını açmı-yor.

ŞAADETTİN BİLGİÇ

AP'nin ilk genel başkanı Ragıp Gü-müşpala'nın ölümünden sonra, kendisini partinin "tabii genel başkan adayı" sa-yan Bilgiç, "ayak oyunlarının" dışında bir politik kabiliyete sahip değil. Bugün-lerde AP'nin başta Ankara il örgütü ol-mak üzere diğer yerel örgütlerine giriş-tişi fesh etme fursatının altından da, ge-nel başkanlığı aday olmanın değil, "ben de varım"ın yattığı biliniyor. AP içinde varlığını başka türlü de kanıtlayamay-a-cak olan Bilgiç'in kongreye kadar sağla-yacağı "taburun" İnan grubunun çok üstünde olacağına muhakkak nazarıyla bakılınca, genel idare kurulu listesinin Demirel-Bilgiç uzlaşmasıyla hazırlanaca-ğı kuvvetli bir ihtimal olarak görülüyor.

VE DİĞERLERİ

AP içinde oteden beri "Demirel'in Truva atı" olarak bilinen Oğuz Aygün son zamanlardaki çıkışlarıyla dikkati çekti. Genel başkanlıkta ziyade oluştu-racağı bir grupla denge hesaplarını ara-sında kendisine de yer verilmesini sağla-ma amacıyla olduğu görülen Aygün'ün "merdivenleri ağır ağır çıkma" niyetin-de olduğu söyleniyor.

AP'nin bu kongresine genç parlamen-terler ve partinin gençlik kollarından ge-lecek olan delegeler de ayrı bir grup ola-rak katılacaklar. Ancak onların da arala-rında bir birliğin simdiük olmadığı ve "Yeniden Milli Mücadeleciler", "Genç-ler", "Genç Parlamenterler" olarak bölün-dükleri görülüyor.

Kanı kuruyan AP'de bu yapıya kan araniyor...

YURUYUŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd. Sti. adı-na Nihat SARGIN • Genel Yayın Yö-netmeni: Zeki KILIC • Yazı İşleri Müd-ürü: Metin ÇULHAĞLI • Teknik Sek-reter: Bülent ARTALMI • Yönetim Kö-mür sok. 15/A Kızılay - ANKARA Tel: 17 45 81 • İstanbul Bürosu: Piyerlot cad. 21/1, Çemberlitaş İSTANBUL Tel: 26 35 67 • Abone Kotaları: Yıllık 200., 6 aylık 100. TL. Avrupa, 6 aylık 250. Yıllık 500. TL., Amerika, 6 aylık 325. Yıllık 650. TL., Avustralya-Japonya, 6 aylık 400. TL. Yıllık 800 TL. • Posta Çek: YOROVYUS Dergi 100234 (İsm Kotaları Arka Kapak (Renkli) 15.000 TL., Arka Kapak (Şyah boyaz): 12.000 TL., İç sayıların situn satışı: 40. TL., Yayın İlanları % 50 indirimdir. Başlı: Daily News Web-Otast Tezdele!

20 MART'IN DERSLERİ

METİN ÇULHAOĞLU

Hayatın öğreticiliğine hiç bir şey yetişmiyor. Uşanılmadan savunulan genel doğrular, temel ilkeler, hayata yansıtılınca bilinç ve aydınlık kat kat artıyor. CHP iktidarını Mart ayında önemli ölçüde bir devalüasyonun, temel maddelere yapılacak zamların beklediği, faşist odakların üzerine kararlılıkla yürünmediği sürece şiddet ve terör eylemlerinin süreceği, işçi sınıfının siyasal örgütü tarafından aylar önce söylendi. Şimdi, Türkiye halkı duyduğu doğruları pratikte yaşıyor. Aydınlık ve bilinç bu nedenle kat kat artıyor.

Öncesi ve sonrası ile, 20 Mart'ta uygulanan eylem, yıllardır özenle örülen sis perdelерinin yırtılması, kafaların yıllarca biriken tortularından arındırılması açısından önemli bir deneyim niteliği taşıyor. Bu açıdan, 20 Mart eylemi üzerinde bundan sonra da durulacak. 20 Mart'ın dersleri, daha uzun bir süre genel demokratik mücadelenin, hem de özel olarak işçi sınıfı hareketinin yolunu aydınlatacak.

20 Mart'ın derslerini birer birer ele almak gerekiyor. Önce 20 Mart eylemine yönelik tepkiye ilişkin iki ders. Ecevit'in "duygusal", "sert" ya da "sivri" olarak nitelenen ünlü tepkisinin ardında ne var? Bu tepkinin nedenleri, 20 Mart'ın ilk iki dersini oluşturuyor. Büyük önem taşıyan, demokratik toplumsal muhalefetin örgütlenip geliştirilmesi açısından hayati nitelikte iki ders.

Birincisi, Türkiye'de demokratik toplumsal muhalefetin kayıtsız şartsız CHP ile özdeşleştirilmesine yarayan bazı fetiş ve şartlanmaların ilk kez önemli bir darbe yemesine ilişkin. Özetle şöyle: CHP, muhalefet döneminde, hem MC iktidarlara hem de düzene yönelik tepkileri kendisi ile özdeşleştirmeyi büyük ölçüde başardı. Koşullardan ve yardımcılarından "katkı"larından yararlanarak. Sonra, iktidar dönemi geldi. İktidar dönemi CHP'si, bu kez de, "hem iktidar hem de muhalefet" olma kolaylığına sahip göründü. CHP iktidarı. Ama demokratik toplumsal muhalefet ve onu belirli ölçüde temsil eden kuruluşlar da iktidara, yani CHP'ye karşı değillerdi. CHP bir yandan iktidarını sürdürürken, diğer yandan da gerek "ben gidersem MC gelir" silahı ile, gerekse "bu kez olmadı ama ileride tek başımıza girersek..." vaadi ile "iktidardayken muhalefetleyen iktidar" olma becerisini gösterebiliyordu.

20 Mart eylemi, bu beceriyi inen bir darbe oldu. 20 Mart eylemi, bugünkü iktidara "karşı" olmamakla birlikte, onu uyaran ve onun denetiminden dışında bir nitelik taşıyordu. Türkiye'de bu kez CHP'nin damga ve vesayetinden uzak, kitlesel bir direniş gerçekleşiyordu. Ecevit'in ve CHP'nin büyük sermaye açısından taşıdığı en büyük avantajı, yani muhalefeti kayıtsız şartsız kendi vesayeti altında tutma avantajı böylece önemli bir darbe yemiş oluyordu. Ecevit, kendisini büyük sermaye nezdinde böylesine "küçük düşüren" yığınlarla ve demokratik kuruluşlara karşı tepkisini gösterdi. Yığınlarla birlikte, büyük sermaye de dersini aldı: Demokratik toplumsal muhalefet, Ecevit ve CHP'nin gerçevesini aşarsa, Ecevit ve CHP "gerekeni" yapmakta tereddüt etmeyecekti...

İkinci ders, sermaye iktidarının subjektif strateji ve taktiklerinden çok, objektif tepkilerle ilgili. Unutmamak gerekiyor: Burjuvazi ve onun politikacıları, güçlü bir özeyle, iktidarları açısından tehlikenin başlangıcı olabilecek, olma perspektifi taşıyan girişimler karşısında büyük bir refleksle sahipler. Tıpkı 15-16 Haziran olaylarının o anda böylesine bir refleksle doğurması gibi. Böyle durumlarda, hareketin objektif konumu ve niteliği, harekette şu ya da bu ölçüde etkin olanların subjektif konumunu aşiyor. Tıpkı 15-16 Haziran'daki DİSK yöneticilerinin niteliğinin, hareketin niteliği yanında ikinci planda kalması gibi. Tıpkı, Türk-İş'in 1975 yılında İzmir'de uyguladığı "genel grev"e karşı, burjuvazinin, Türk-İş yöneticilerinin konumlarını bir yana bırakarak, sınıfsal içgüdüleri ile olaya şiddetli bir tepki göstermeleri gibi. 20 Mart eylemi

de, burjuvazinin ve politikacılarının bu içgüdüsel tepkilerinin boyutunu sergiledi. Burjuvazi ve onun politikacıları, boyutları ne olursa olsun, geleceğin tohumlarını içinde taşıyan eylem ve girişimler karşısında tahammülsüz oluyorlar.

20 Mart'ın üçüncü dersi. Daha önce birkaç kez yırtılan, ama burjuvazinin, onun basın organlarının yeniden onardığı bir perdenin bir kez daha yırtılmasına ilişkin. Bu da şöyle: Burjuvazi, Türkiye'de zaman zaman hayata damgasını vuran gerçek kitle hareketlerini "anarşik olay" etiketi ile karalamakta, sorumsuz grupların hareketleri ile özdeşleştirmekte ve onların söze "eylem"leri arasında kaynatmakta çok usta. Burjuvazinin bu ustalığı sonucu, bilinçsiz yığınların gözünde, bir 15-16 Haziran, uçak kaçırma, adam öldürme, bomba atma türünden "anarşik olay" oldu çıktı.

20 Mart eylemi, burjuvazinin bu perdesinin yeniden yırtılması açısından da büyük önem taşıyor. 20 Mart burjuvazinin ünlü "anarşik olay"ları ile gerçek kitle direniş arasındaki kesin ayrılığı sergilemede ve bilinçlere kazınmada önemli bir adım oldu. Ancak yine de, "kitle" olarak örgütsüz ve bilinçsiz bir avuç insanı, "eylem" olarak her türlü sorumsuz davranışı gören, "eylem alanı" olarak da akıllarına döryöl kavşaklarından başka bir yer gelmeyen göşist grupçuklar, bu kez de burjuvazinin her yaratmak istediği özdeşlik için malzeme sağladılar. Gerek burjuvazi, gerekse Ecevit, kitle direnişini karalamak için, bu sözde devrimcilerin eylem adına giriştikleri tulutu ön plana çıkarmaya gayret ettiler.

Ancak bu sorumsuz grupların tüm girişimlerine karşın, kitle direnişini "inandırıcı" bir biçimde karalamak mümkün olmadı. Bu sorumsuz grupların girişimlerinden de yararlanarak koskoca bir 1 Mayıs'ı "anarşik olay" olarak vyanıtabilen burjuvazi, bu kez emeline ulaşamadı. 20 Mart'ın bir başka önemli dersini de bu oluşturuyor: Örgütlülük ve gerçek anlamda kitle katılımı, sorumsuz grupları tecrit etmede başlıca silah. Aynı şekilde, sorumsuz grupların teriti ve etkisizleştirilmesi de her zaman kitle eyleminin etkinliğini ve örgütlülüğünü artıran bir unsur.

20 Mart'ın başka dersleri de var. Üzerlerine eğilindiği takdirde demokratik toplumsal muhalefete kan verecek, aksi takdirde büyük burjuvazi ve CHP'nin yeni dizginleme kumpaslarını dübüktüleyecek dersler. Ecevit, sürekli olarak tekrarladığı "kitle örgütlerinin tabanının yüzde 80'i CHP'lidir" görüşünün gerçek boyutlarını gördü. Ecevit'i tepkiye sürükleyen başlıca olgulardan biri de bu "CHP'liğin" ne ölçüde "CHP'lilik" olduğunun sergilenmesi oldu. Gerek burjuvazinin, gerekse CHP'nin bu deneyimden ders çıkararak karşı saldırıya geçmesi doğal. Önemli olan, 20 Mart'ta kazanılan mevzilerin pekiştirilerek bu saldırının göğüslenibilmesi.

CHP'nin burjuvazi adına girişeceği saldırının çeşitli cepheleri var. Bir cephe, demokratik kuruluşların, bu arada sendikaların "daha da CHP'leştirilmesi", buna yönelik olarak kitle örgütlerini bölme, parçatma girişimlerinin kazanması olabilir. Diğer bir cephe ise hiç kuşkusuz "eylem karşı çıktık, çünkü cunta gelecekti" temasının işlenmesi olacak. Bu arada "CHP iktidarının niteliğinin anlaşılması" üzerine, bitleri klanınp yeniden cunctacığa soyunacak "açık kapı sosyalistleri"ne karşı ideolojik mücadeleyi de unutmamak gerekiyor.

Kazanılan ideolojik ve politik mevziler korunduğu sürece, 20 Mart eylemi ilerici güçlerin tırmanışı için çok önemli bir mevzi oluşturacak. Burjuvazinin, gerici güçlerin ve CHP üst yönetiminin dâbırları ve şantajları karşısında da mevzilerin terkedilmesi halinde ise, kazanılan yine burjuvazi olacak. Bu nedenle 20 Mart'a sahip çıkmak için, 20 Mart'ın kazanımlarını politik, örgütsel ve ideolojik alanda pekiştirmek, kaçınılmaz bir görev olarak ortaya çıkıyor.

15-16 HAZİRAN 1970'DEN, 20 MART 1978'E:

KİTLESEL EYLEMİN YARATICILIĞI

Namlunun ucundan yedi adet kurşun çıktı. Kurşunlardan biri gözden girdi, ikisi beyni parçaladı ve dördü de arabının koltuklarına saplandı.

Ankara Cumhuriyet Savcu Yardımcısı Doğan Öz direksiyonun yanına yığıldı...

Geçtiğimiz haftanın Cuma günü sabahı Ankara'nın Bayındır Sokakla, Kızılkum sokaklarının kesiştiği noktada kurulan kanlı faşist sofra, bir sosyalistın daha canına kıyıldı.

Faşist ellerin çektiikleri tetik boşa çekilmiyordu. Hedefler bilinçli biçimde seçiliyor, nişan alınıyor ve kurşunlar boşaltılıyor. Doğan Öz de şahsında Türkiye'nin yurtsever, ilerici, demokrat, sosyalist hedefi temsil ediyor ve şehit ediliyordu...

DOĞAN ÖZ UNUTULMAYACAK...

Yaşamı boyunca varlığını ve bilincini, sosyalist kişiliği ile yürütmesini bildiği, sosyalist Doğan Öz sadece, yasalara aykırı davranışlara karşı duran, anti-faşist, demokrat bir kişi değildi. Sosyalist ve sosyalistliğini saklamıyordu...

Konya'da görev yaptığı yıllarda Öz, bu kişiliğiyle tanınmış ve bilmişti. Denizli'de bulunduğu yıllarda Doğan Öz çevresinde bu kişiliğiyle saygı uyandırmıştı. Çarşaf Hukukçular Derneğinin Denizli şubasını kurmuş, MC döneminde halka alabildiğine Denizli Vallsinin karşı hakkındaki soruşturma açma görevinden almış Ankara'ya atanmıştı. Ankara'da faşist çetelerin takipçisi, büyük yolsuz-

luk davalarının izleyicisi olmuştu.

Geçtiğimiz Ocak ayının 18'inde Ankara Akşam Ticaret Lisesi Öğrencisi Levent Özyörük'ü öldüren faşist katilin yakalanması için faşistlerin yuvalandığı Site Öğrenci Yurdunu aramış ve katil yakalamıştı.

Site Yurdunun aranması faşist çetelerin üst merkezlemleri hareket geçirmişti. Alpaslan Türkeş adlı MHP Genel Başkanı basın toplantıları düzenlemiş, Site Yurdunun aranmasını protesto etmiş, aramayı sürdüren Savcı Ö'ze saldırmıştı.

TETİĞİ ÇEKENLER

Doğan Öz, öldürülmesinden bir gün önce eşine ve çocuklarına komandolar tarafından sürekli ölüme tehdit edildiğini, Site Yurdunun aranmasından sonra bu tehditlerin yoğunlaştığını söylemişti.

Doğan Öz'ün öldürülmesiyle noktalanmış geçtiğimiz Cuma günü Alpaslan Türkeş Adalet Bakanı Mehmet Can ile Yargıtay Başsavcısı Kazım Akdoğan'a bir mesaj gönderdi ve "duyduğum üzüntüyü" bildirdi! TRT haber bültenlerinde yayımlanan mesaj, beylik bir Nazi taktiğinden yarar ummaya dayanıyordu.

Ancak Cuma günü bazı kapalı kapılar ardında Türkiye'nin "kontrolü kaybetmiş" dediğine ne denilmeliydi? Yukarıya

"pasif" bulan MHP tabanı ve yan örgütleri bugüne kadar "bir sistem ve disiplin içinde" sürdürdükleri cinayet ve saldırıların bir oranda kontrol dışına taşırması lardı!..

GÖZ GÖREGÖRE...

Doğan Öz'ün katilleri sadece MHP'li ler değildi.

Yıllardan beri en aşağılık yol, yöntem ve propaganda araçlarıyla kamuoyunu "Sağ-sol kavgası", "karşıt gruplar" ve benzeri yalanlarla şaşırtmaya, koşullandırmaya yönelik anlayış da katıldı. "Hem sağdan hem soldan kimden gelirse gelsin her türlü anarşiye karşıyız" diyen zibniyet de gırtlığına kadar suçlu ydu...

Öncelikle hafta İstanbul'da oluşturulan faşist katilen Ankara'da adeta göz göre göre katilen, işlettirilen bir cinayete dönüştürüldü.

20 MART GÜNÜ

Oysa geçtiğimiz hafta başı, Türkiye görkemli, disiplinli ve heybetli bir anti-faşist direniş ve kitlese protesto eylemine sahne olmuştu.

Direniş eylemi, işçi ve emekçilerin uyumlu, disiplinli ve yaratıcı katılımıyla ortaya dev bir tablo halinde çıktı. İşçiler, memurlar, öğretmenler, öğ-

renciler elele kitlese bir eylemin, ilkel, disiplinli ve uyumlu olmasa halinde nazım başarıya ulaşacağını imgelediler.

Türkiye İşçi Partilleri buldukları her yerde eylemin içinde görev aldılar. Partililiğin verdiği yüksek sorumluluk ve disiplin anlayışını eylemi destekleyerek ve öncülük yaparak yaşama uyguladılar.

"Örgütlü birleşik güç yenilmez" gerçeği adeta bir gövde gibi yaşam içinde belirdi...

"Sol" namı altında sermaye değerimine su taşıyan maocu-göşist grupların serkeşlikleri böylesine bir tabloyu kirlenmeye yetmedi. Bir iki yerde sermaye hesap ve namına büyük anlamlar ifade edebilecek çığırkanlıklar fayda vermedi...

Fazlantes sabahı saat 10'da, kitlese eylem, başladığı düzen ve uyum içinde son bulurken, bilimsel ve tarihsel bir gerçek bir kez daha eylem içinde olanca anlamıyla büyüdü: Örgütlü ve bilinçli kitle gücünün yaratıcılığı...

20 Mart "Faşizme karşı uyan direniş"nin en büyük anlam ve önemi de buradan kaynaklanıyordu.

TELAŞIN ANATOMİSİ

Bu anlam ve önem, karşı tepkili olanca şiddetle çekmekte geçmedi. AP Genel Başkanı Süleyman Demirel

Açık diplomasi eylemlerin sözlere uyması demektir

Yürütüş'ün geçen sayısında, Ecevit Hükümetinin Dışişleri Bakanlığı'nın, İsrail'in Lübnan'a karşı giriştiği saldırı üzerine yayınladığı bildiri ele alındı. Dışişleri'nin bildirisinin, bilerek ya da bilmeyerek, İsrail'in saldırısı için mazeret aramaya çalışanların yanında yer aldığı belirtildi. Filistin direnişini ile İsrail saldırganlığı aynı kefeye konarak, gerçek saldırganların gizlenmesine yardımcı olduğu vurgulandı. İsrail'in saldırısına karşı resmi bir tepki gösterilmesi açısından ve sadece bu açıdan olumlu bir girişim sayılabilecek olan bildirisinin, bütün dünyanın "saldırı" olarak kabul ettiği bir eylemi "misilleme" gibi gösterdiği işaret edildi.

Yürütüş'ün baskıya girdiği sıralarda Başbakan Ecevit, İsrail saldırısı üzerine yeni bir açıklama yapma gereğini duydu. Ecevit, açıklamasında, İsrail'in Lübnan'a girişini, "ülkenin sınırlarını ve egemenliğini ihlal eden bir saldırı" olarak nitelendi. "Filistin halkına kendi devletini kurma olanağı sağlanmadıkça Orta-Doğu sorununun sağlıklı bir çözüme kavuşamayacağı" belirtti. "Filistin sorunu, Filistinliler yokedilerek çözülemez" dedi.

Ecevit'in açıklaması, İsrail saldırısının ilk gününde Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamanın, ilerici Arap güçlerinde ve tüm dünyanın barışçı çevrelerinde yarattığı tepkili bir ölçüde gidermeye yönelik oldu. Fakat bir gerçeği daha açığa çıkardı. Utarılı bir diplomasiyi, ancak sağlam ilkelere dayanarak yürütülebileceğini kanıtladı. Bir yandan emperyalizmin saldırgan mirhakarlarını, diğer yandan da dünya kamuoyunun ezici çoğunluğunu oluşturan emperyalizmin kollamaya çalışan tereddütlerini, ister istemez utangaç tevii yollarına başvurmayı gerektireceği belli oldu.

Ecevit hükümetinin yetkilileri, sürekli olarak, "açık diplomasi"den yana olduklarını öne sürdüler. Açık diplomasi, her şeyden önce, eylemlerin sözlere uyması anlamına geliyor. Bir örnek: Filistin halkının yasal haklarından yana olduğunun açıklanması, Filistin halkının tek yasal temsilcisi olan FKÖ'nün tanınmasını gerektiriyor.

Ecevit hükümeti, Orta-Doğu sorunu üzerinde dile getirdiği barışçı niyetlerinin içtenliğini kanıtlamak istiyorsa, Filistin halkının tek yasal temsilcisi olan FKÖ'nü tanımak zorundadır. FKÖ ile diplomatik ilişkiler kurulmalı, saldırganların karşısında açıkça saf tutulduğu belli edilmelidir. Emperyalizmin saldırgan güçlerini, NATO'yu ürkütmemeye, onları da kollamaya yönelik politikalar, gerçek kendini ele vermeye mahkumdur.

soyalsizti ve sosyalistliğini saklamıyordu: Sosyalistler DOĞAN ÖZ'ü unutmuyacaklar.

DEMOKRASİNİN GÜVENCESİ KİTLESEL MÜCADELEDİR

Faşist saldırı ve cinayetlerin arttığı, yaygınlaştığı, kitle kıırımı boyutlarına ulaştığı; buna karşı kitlesele tepkinin büyüdüğü, kitle direnişlerinin gerçekleştiği bir dönem yaşıyoruz. Sınıf mücadelesi geliştikçe, keskinleştikçe deneyler kazanılıyor, siyasi tutum ve davranışlar netleşiyor, en önemli kitleler öğreniyor ve olaylar öğretici oluyor. Çünkü yaşadığımız günler sözle eylemin tutarlılığın tesbitine; yazılanla yapılanın kıyaslanmasına olanak veriyor. Gerçekler, hızla gelişen olaylar sıs pedellerini yırtarak, "umut" balonlarını patlatarak, toz dumanı dağıtarak; herkesin politik safını, sınıfsal konumunu kitlelerin gözünde açıklığa kavuşturuyor.

KAPİTALİZMİN ÇÖZÜMSÜZLÜĞÜ

Kapitalist dünyanın her yerinde olduğu gibi, Türkiye'de de büyük burjuvazi; ekonomik sömürsünü sürdürüebilmek ve arttırmak için işçi sınıfı ve emekçi kitleler karşısında baskı, taviz ve sapırma politikası yürütmek, zaman zaman birini diğerinin önüne koymak zorundadır. Ne zaman, nasıl bir politika izleneceği ise, bir "tercih" olarak değil, nesnel durumun bir sonucu olarak belirir. Büyük burjuvazi gittikçe derinleşen sosyo-ekonomik sorunlar karşısında çıkan kitlelerin bilinçlenmesi ve mücadelesinin yükseldiği dönemlerde baskı ve terör politikasını yürütür. Bunalmış dönemlerde işçi ve emekçi kitlelerin talepleri, bu talepler uğruna mücadeleleri bastırılmak için zor kullanılır, tertip ve saldırılar yoğunlaşır.

Bu bilinen gerçekler Türkiye'de somut olarak yaşanmaktadır. Kapitalizmin çözümsüzlüğünden kaynaklanan ciddi, ivedi ekonomik sorunlar karşısında, devalüasyon, ambargo, IMF kredileri gibi konularda, CHP hükümeti büyük burjuvazinin çıkarları doğrultusunda harekete geçirmektedir. Gelişen, genişleyen demokratik toplumsal muhalefet ise cinayetlerle, kitle kurumu yoluyla sindirilmek istenmekte, gizli açık faşist örgütler saldırıya geçirilmektedir.

GENÇLİK ÜZERİNDE YOĞUNLAŞAN BASKILAR

Cinayetler, katliamlar ve terör şiddetlenmekte, faşist saldırılarla toplumsal yaşamın her alanı ve her anı tehdit edilmektedir. Saldırıların sistemli, düzenli ve hızlı bir biçimde turandırılması, büyük burjuvazinin demokrasisinden ayrılma ve uzaklaşma eğilimlerinin güçlenmekte olduğunu göstermektedir. Bu amaçla baskı ve saldırılar bütün toplumsal kesimlere yöneltiliyor. Ancak son günlerde öğrenci gençlik üzerinde yoğunlaşmışlığı açıkça görülmektedir. Bunun nedenlerinin biri şu anda doğrudan işçilere yönelik katliamların sonuçlarının göze alınmaması, böyle bir durum yaratacağı tepkilerden çekinilmesidir. Bir diğer neden ülkemizde öğrenci gençliğin hızla politize olması, ilerici güçler safında yer tutması, düzene karşı çıkışıdır. Gençliğin sosyal ve psikolojik durumu, tepkili ve hareketli oluşu, büyük burjuvazinin

hesaplarını, tertiplerinde önemli bir unsurdur. Sürekli bir baskı, saldırı ile öğrenci gençlik bunaltılmakta, böyle bir ortamda "silahlı vuruşma", bireysel terörizm eğilimleri tahrik ve teşvik edilmek istenmektedir. Beklenen ve istenen karşılıklı tepki görünümünü altında olayların "sıcak çatışma" halinde süreklilik kazanması, hem "sağdan", hem "soldan" yaratılıyor hale gelmesidir. Kamuyu oluşturma çabalarında sermaye basınının "aşırı uçtaki çatışmalar" edebiyatına sağlanan malzemelerle "tarafsızlık" adına "devlet batıyor" çığlıkları atılmaktadır.

FAŞİZME KARŞI KİTLESEL MÜCADELE

Demokrasi düşmanlarının tertiplerini boşa çıkarmanın yolu, "kendini feda"ya hazır birey"lerin, harekete geçirilen beş-on kişilik grupların ani çıkışlarından, bireysel terörden geçmez. Bu anlayışın büyük burjuvazinin hesaplarını kolaylaştırılmaktan, ona "solu"u mahkum eden bahaneler vermekten öte bir anlamı yoktur. Bireysel terörle gerçekleşen "eylem"ler, yapılan "kahramanlıklar" olsa olsa bir süre beye-can yaratır, bu heyecan yattıktan sonra yeni "çıkışlara" kadar işsiz ve pasif bir bekleyiş başlar. Kitlelerin kazanılmasına, kitlelerin mücadelesine her zaman ve her yerde önem veren bilimsel sosyalistler başından beri bireysel terörü maceracılık olarak, burjuvazinin değerirmesine su taşımak olarak görür ve reddederler.

Faşizme karşı direniş; işçi ve emekçi kitlelerin ısrarlı, kararlı, inatçı ve uzlaşmaz mücadelesidir, bu mücadelenin safına her gün binlerce çalışanın katılma-

ıyla, güçlenmesiyle gerçekleşir. Faşizmi gezletmek giderek kaynaklarını yoketmek, kitlesele mücadelenin gücüne, etkinliğine bağlıdır.

20 MART DİRENİŞİ

İstanbul Üniversitesi çıkışında toplu halde bulunan öğrencilere bomba ve minalı tüfekle düzenlenen saldırı ve katliam, insanlık adına utanç verici boyutları ile tepkileri yoğunlaştırdı. Saldırıların kınanması, saldırıların gerisindeki faşist odakların dağıtılması, bunları destekleyen faşist parti ve örgütlerin kapatılması, saldırıların bulunması için DSK uyarı direniş kararı aldı. Aralarında TOB-DER, TOM-DER, TUTED ve TMMOB gibi kuruluşların da bulunduğu 29 kuruluş direniş destekleme karar verdi. 15-16 Haziran'dan sonra ilk defa kitleler bu ölçüde harekete geçiyor, direniş katılıyordu. 20 Mart direniş kararı nesnel bir gerekliliğin, kitlelerdeki tepki ve direnme arzusunun bir ifadesiydi.

Bu gelişmeler karşısında hükümetin başı Ecevit, "saldırıları cesaret vereceği(!)" gerekçesiyle "iş bırakılmasını yanlışlığı"ml ile sürdü. Ecevit bu sözleriyle direniş katılımı azaltabileceğini, başarısız küçülebileceğini hesaplanmış olsa gerek. Zira düzenden koparılan, düzene tepki gösterenlerin büyük ölçüde CHP'ne ve onun liderine "umut"la bağlandığı bir gerçektir. Ancak bu sözler ve hesaplar bir yanlışya dayanmaktadır. Kitlelerin CHP'ye ve liderine, onları çok aşan ilerici talepler doğrultusunda umut beslemesi olgusu, aynı kitlelerin CHP ile özdeş olduğu anlamına gelmez.

Nitekim bu yanlışlığı sonucunda, dün söylenenler, vaad edilenler hırcın bir üslupla inkar edildi. Direniş katılan, çoğu seçimlerde CHP'ye oy veren kitleler açkça karşıya alındı.

DİRENİŞ VE EKSKİLER

Direniş gösterdi ki; kitleler harekete geçmeye hazır ve umulunan ötesinde geniş bir katılım sağlandı. Eylem boyunca kitlesele direniş bir çok sendikaların ve kuruluşların yönetimlerini aşarak gelişti.

Faşizme karşı kitle mücadelesini, tepkilerini ve direniş arzusunu gerçek boyutlarına örgütlemek, yönlendirmek demokrasinin bir gereğidir. 20 Mart direnişinden, zaman, mekan, biçim açışından tutarlı görünümle birlikte, yine eylemin değerlendirilmesi yapıldığında bazı sonuçlar çıkarmak olanaklıdır. Uyarı direnişinin zaman olarak Pazartesi sabahı 8.00-10.00 arası yapılması ile, eylemin işyerlerini hedef alması ve iş bırakılması biçimi arasındaki çelişki ortadadır.

Eylem işyerlerinde doğrudan iş bırakmayı hedefliyorsa, ki bu doğrudur, zamanın buna en elverişli saatler olarak seçilmesi gerekirdi. Böylelikle direniş işyerlerinde çok daha etkili olmasa sağlanabilir, işyerleri dışında direniş amacından sapırmaya yönelik maceracı çıkışlara fırsat verilmezdi. Direniş günü görüldü ki, çoğu işçi ve emekçi ulaşımın aksaması nedeniyle işyerlerine direniş bitikten sonra varabildi. Yani kimi yerlerde direniş doğrudan tezgah başında, masa başında iş bırakma olarak değil, dolaylı bir biçimde işe gitmemek ya da geç gitmek biçiminde gerçekleşti.

« NATO'YA HAYIR »

NATO'NUN VAROLUŞ NEDENİ EMPERYALİZMİN SÖMÜR VE BAS KISINI SÜRDÜRMEK, DÜNYA BARIŞINI TEHDİT ALTINDA TUTMAKTIR. BU NEDENLE NATO'YA KARŞI MÜCADELE SADECE SOSYALİSTLERİN DEĞİL TÜM DEMOKRATİK VE İLERİCİ GÜÇLERİN VAZGEÇEMEYECİĞİ BİR MÜCADELEDİR.

İnsanlık tarihinin en büyük yıkımına yol açan 2. Dünya Savaşı bitiminde Dünya'nın genel görünüşü önemli ölçüde değişmiştir. Nedeni, emperyalist ülkelerin dünyayı paylaşma emelleri ve ilk sosyalist ülke Sovyetler Birliği'ni yok etmek olan savaş sonunda, emperyalistlerin beklentisi gerçekleşmemiştir. Sovyetler Birliği büyük kayıplar vermesine rağmen, Sovyet halkının, aynı ölçüde büyük fedakarlıkları sonucunda yurdunu savunmuş, varlığını sürdürmüştür. Savaşta faşizmin yenilgisi, başka Avrupa ülkelerinde de ilerici güçlerin etkinlik kazanması, bu ülkelerin bazılarının sosyalizme geçiş sürecine adım atmaları sonucunu vermiştir.

Dünyadaki başka bir gelişme de emperyalizmin kendi iç konumunda ortaya çıkan değişikliklerdir. Savaşta büyük kayıplara uğrayan İngiltere, Fransa güçlerini yitirmişler, ABD ise savaşın askeri ve ekonomik olarak daha da güçlenerek çıkmıştır.

EMPERYALİZMİN HEDEFLERİ

2. Dünya Savaşının bu sonuçları, emperyalizmin kendi içinde de yeni düzenlemelere gitmesi zorunluluğunu birlikte getirmekteydi. Emperyalizmin savaş sonrasında başlıca amacı, güçlenen sosyalizmi yok edecek düzenlemeleri gerçekleştirmek, dünyadaki egemenliği yeni konuma göre yeniden biçimlendirmektir. Bu yeniden biçimlenme, ABD, emperyalizmin en güçlü ülkesi olarak liderlik ve egemenliği diğer ülkelere de kabul ettirmek için harekete geçiyordu.

Emperyalizmin yeni düzenlemesini gerçekleştirmek için, savaş sırasında gerçekleşen anti faşist cephe ve uluslararası barış ortamının baltalanması, bozulması bir zorunluluktu. Emperyalist ülkeler, amaçları için harekete geçmek isterken, bu saldırgan politikalarını kendi halklarına da kabul ettirmek gibi bir sorunla karşı karşıydılar. "Soğuk Savaş" bu gelişimin bir sonucudur.

Emperyalizmin emellerini gerçekleştirmek için, askeri, ekonomik ve ideolojik düzeyde başlattığı bu saldırıda ABD önderlik yapıyordu. ABD bir yandan da Avrupa ülkelerinin gerici egemen sınıflarıyla işbirliği yapıyor, bu ülkeleri askeri ve ekonomik anlaşmalarla kendisine bağlıyordu. Emperyalizmin temel amacı egemenliği sürdürmek ve sosyalizme karşı saldırgan emellerini gerçekleştirmesine yardımcı olacak bir bütünleşme gerçekleştirmektir.

EMPERYALİZMİN YAYILMA ARAÇLARI: MARSHALL PLANI VE NATO

Emperyalizmin Avrupa'da bütünleşme girişiminde kullandığı başlıca araçlar Marshall Planı ve NATO örgütü olmuştur. Marshall Planı, ABD'nin emperyalist sistemi kendi egemenliği altına almak için tasarladığı ve uyguladığı ekonomik yardımlar planıdır. Savaş sonrası yıkıntıya uğrayan Avrupa ülkelerine "ekonomik ve mali yardım" adı altında yürütülen bu plan; Avrupa ülkelerinin ABD'nin kesin ekonomik ve mali denetim altına geçmesini öngörmekteydi. "Yardım"dan yararlanma koşulu; yar-

dım alan ülkelerin ekonomilerini ABD'nin istemlerine göre yönlendirmeleri ve ABD müdahalelerini kabul etmeleri idi. Savaş sonrası ilerici güçlerin iktidara geldiği Avrupa ülkeleri de plan kapsamına alınmak isteniyordu. Böylece bu ülkelerde kapitalizm restore edilecek, sosyalizme geçiş engellenecekti. Sosyalist ülkeler ve Finlandiya bu planı reddederken, ilk düzenlemede Plan kapsamında yer almayan Türkiye, katılmak için yoğun girişimlerde bulunmuştur.

Marshall Planının uygulanışı, emperyalist sistem içerisinde ABD'nin kesin egemenliğini vurgulamıştır. Emperyalizmin bir sonraki adıımı ise bu olguyu kurumsallaştırmak olmuştur. NATO, işte emperyalizmin saldırgan, yayılma ve egemenlik emellerinin sonucunda böylece ortaya çıkmıştır. NATO'nun kuruluşunun resmi gerekçesi ise, Sovyetler Birliği'nin muhtemel bir "saldırısına" karşı "hür dünyanın" kendisini korumak için hazırlığı olarak gösterilmektedir. Tarih; gerçek saldırganın emperyalizm olduğu-

nu defalarca gösterdiği halde, bu gerekçe bugün de emperyalist propagandanın temelini oluşturmaktadır.

SALDIRGAN EMPERYALİSTLERDİR

NATO'yu kuran ülkeler daha 1917 Ekim Devrimi sonrasında Sovyet Rusya'ya saldıran ülkelerdir. 2. Dünya Savaşı öncesinde de savaş hazırlayan emperyalizm kendi iç düzenleme ve askeri anlaşmalarını hep "komünizmin tehdidi" ne karşı önlem olarak göstermiştir. Faşist Almanya - Japonya - İtalya'nın oluşturduğu Anti-komünter Paketi'nin amacı da, "komünist yayılmaya karşı, savunma, işbirliği" olarak ilan edilmiştir. Emperyalizm "komünist tehdit" efsanesini yaratarak dünyayı kan ve ateşe boğdu. NATO ile bu senaryo yeniden uygulanmaya konulmak isteniyordu.

NATO, sözde "demokrasi ve özgürlük" cephesi idi. Cephenin gerçek niteliği faşist Portekiz diktatörlüğü'nün NATO kurucuları arasında yer almasıyla saklanamaz bir biçimde ortadadır. Bu olgu da NATO'nu gerçek varoluşu nedeninin emperyalizmin, sömürü ve baskısını sürdürmek, dünya barışını, sosyalist ülkeleri tehdit altında tutmak olduğunu açıkça göstermektedir.

NATO, emperyalizmin dünya ölçüğünde emellerini gerçekleştirmek ama-

ciyla oluşturduğu saldırgan zincirinin sadece önemli bir halkasıdır. SEATO, ANZUS, OAS, ve daha sonra CENTO zincirinin bütün halkalarını oluştururlar. Zincirinin bütün halkalarında yer alması; emperyalizmin saldırgan sisteminde ABD egemenliğini gösterir. Bu olgu NATO'nun bir başka özelliği de ortaya koymaktadır. NATO, savunma örgütü olmadığı gibi, eşitlik temeline dayalı, kolektif dayanışma ve işbirliği örgütü de değildir.

NATO ABD EMPERYALİZMİNE HİZMET EDER

Bu özellik NATO anlaşmasına da açıkça yansımıştır. NATO anlaşmasına dayalı olarak ABD, Türkiye örneğinde olduğu gibi, egemenlik kurduğu alanlarda bulunan ülkeleri, ikili anlaşmalarla, kendisine daha fazla bağlamış, askeri üyeler, mevziler elde etmiştir. NATO, gerçekte ABD'nin dünya jandarmalığı için yürüttüğü politikanın bir aletinden başka bir şey değildir. NATO ülkeleri, resmi NATO belgelerinde yer alan şu sözlerle ABD'nin üstünlüğünü kabul ettiklerini açıkça vurgulamaktadırlar: "NATO ülkeleri, nüfus ve toprak genişliği bakımından eşit değillerdir. Büyük devletlerin, küçük devletlerin düşünmek zorunda olmadığı, dünya çapında sorumlulukları vardır. Bir anlaşmaya varabilmek için ilk şart, ulusların mütefakkerinin içinde bulunduğu durumu anlamalarıdır." Bu sözler NATO'nu emperyalizmin ABD istek ve emelleri doğrultusunda yürüttüğü politikanın uygulama aracından başka bir işlevi olmadığını ortaya koymaktadır.

NATO ULUSAL EGEMENLİKLE BAĞDAŞAMAZ

Tarihin tanık olduğu en kapsamlı kuruluş olan NATO, belirli bir toplum düzenini, kapitalizmi sürdürmeyi amaçladığından, askeri alan dışında da çok sayıda örgütlenmeler, komiteler oluşturmuştur. NATO, askeri açıdan olduğu gibi ideolojik alanda da büyük bir saldırganı aracıdır.

NATO anlaşmasının ön süzöğü, taraf devletlerin "ortak miras ve medeniyetlerini korumayı" hedeflediğini söylemektedir. Böylece hedefin, kapitalizmin insanın insanı sömürüsüne dayanan "ortak medeniyet ve mirasını" kabul etmeye sosyalist ülkelerle olduğu gibi, sömürüye karşı mücadele eden tüm sosyalistlerin, ilerici ülkelerin geleceğine sahip çıkmalarına engel olmak olduğu

da ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle NATO'ya karşı mücadele yalnızca sosyalistlerin değil tüm demokratik ve ilerici güçlerin vazgeçemeyeceği bir mücadeledir.

NATO anlaşmasının çeşitli hükümleri, emperyalizmin NATO'ya bağlı ülkelerin geleceğini o ülke halklarının serbestçe belirlemesine ipotek altına aldığı göstermektedir. 4. maddedeki tarafların "içlerinden herhangi birinin mülki bütünlüğünün, siyasi istiklalinin ve güvenliğinin, taraflardan birinin fikrine tehdit altında bulunması halinde" NATO anlaşmasının işleyeceği hükümler, NATO'nun egemen ülkelerinin, diğer ülkelerin iç işlerine müdahalesine dayanak hazırlamak amacıyla yer almıştır. Emperyalizmin geliştirdiği ve Türkiye gibi ülkelere benimsetilen "dolaylı saldırı" kavramı, ve emperyalist terminolojinin bir ülkenin ilerici-sosyalist güçlerini "kökü dışarda" gösterme çabası da müdahale kapsamının aralık tutulduğunu ortaya koymaktadır.

NATO'nun özellikleri; emperyalizmin egemenliğini sürdürme politikasını ve dünya barışını sürekli tehdit altında tuttuğunu göstermesi kadar, Türkiye'nin NATO üyesi oluşu nedeniyle de ışık tutmaktadır.

Türkiye NATO'ya, egemen sınıfları ve onların iktidarları, mevcut sınıf ilişkileri düzenini, kendi egemenliklerini korumak, sürdürmek, bu nedenle emperyalizmle bütünleşmek istediğinden grımiştir, ve egemen sınıflar bu nedenle NATO'da kalmak istemektedirler.

"NATO'YA HAYIR"

Türkiye egemen sınıfları NATO'ya giriş nedeniyle olarak, "Sovyet tehdidi", "Sovyet toprak" talepleri gibi nedenleri, tarihi çarpıtarak göstermektedirler. Bu çabalar rağmen gerçek, tarihin tanıklığı ve başta işçi sınıfı olmak üzere bütün ilerici-demokrat güçlerin mücadeleleri sonucunda kitlelere mal olmuştur. Bu gerçek nedeniyle, Türkiye'nin NATO'dan çıkması talebini Türkiye İşçi Partisi ortaya koymuş, 10 yıl önce ilk defa "NATO'ya Hayır" kampanyasıyla kitleleri harekete geçirmiştir.

Bugün de emperyalizme karşı, ulusal bağımsızlık için egemen sınıfların baskılarından yılmadan, Türkiye işçi sınıfı, tüm emekçiler, ilerici ve demokratlar kararlı mücadelelerini sürdürmekte, bu mücadelede de öncüllüğü işçi sınıfının partisi, Türkiye İşçi Partisi yapmaktaki, "NATO'ya Hayır" kampanyasını başlatarak somut hedefleri göstermektedir.

İsdemir oylamasında perde arkası

İskenderun Demir Çelik Fabrikalarında işçilerin desteğine sahip olmayan faşist Çelik-İş sendikası, 1970 yılından bu yana işçiler üzerinde baskı ve zulmü sürdürmektedir. İSDEMİR'de olup bitenlere bir göz atmak, gerici örgütlerin işçi sınıfı ve sendikalar üzerindeki oyunlarının kavranması bakımından yararlı olacaktır.

İSDEMİR'e MC iktidarları döneminde atanan MSP'li yöneticiler, işçilerini kendi denetimleri altında tutabilmek için kendi sendikalarını, Özdemir-İş'i kurdular. MC iktidarları döneminde, işçiler sürekli olarak bu sendikaya kayıtlı olmaya zorlandılar; Türkiye'nin dört bir yanından getirilen MSP'liler işe alındılar.

NASIL BİR ANALAYIŞ?

Faşist Çelik-İş sendikasının baskı ve teröründen yılan işçilerin önemli bir bölümü, çaresizlik içinde, bir "umut" olarak gördükleri Özdemir-İş Sendikasına üye olmaya başladılar. Bunun sonucunda faşist Çelik-İş ile MSP güdülmekteki Özdemir-İş arasındaki örtüşmeler gidererek yeni boyutlar kazandı. Zaman zaman, iki sendika taraftarları arasında, taşlı sopalı kavgalara, saldırılara da rastlandı.

Bu dönemde, DISK'e bağlı Maden-İş sendikası henüz devreye girmemişti. Ancak, MC'nin iktidardan düşürülmesiyle birlikte Maden-İş'in örgütlenme çabaları hız kazandı. Ancak Maden-İş'i çöreklenen bir kesim, kendi dar çıkarlarını, herşeyin üzerinde tuttuklarını kısa sürede gösterdiler.

Bu kez de işe alınmada, lokal temsilcilerinin atanmasında, işçilere yalnızca İGD gözlikleri ile bakılıyordu. "Sınıf sendikacılığı" maskesi altında anti demokratik yöntemlerin uygulanmasından geri durulmadı. Uygulanan bu tür yöntemlere karşı çıkan her işçi "maocu" olarak damgalanıyordu. Yine de Çelik-

İş ve Özdemir-İş türünden besleme sendikacılığın çemberini kırabilmek için işçiler sabırlı ve kararlı davrandılar. Çelik-İş sendikasını İSDEMİR'de yıkmak, aynı zamanda bölgedeki faşist odakların önemli bir kaynağını kurutmak anlamına geliyordu.

SENDİKAMI, İGDMİ?

İSDEMİR işçilerinin bu sorumlu tutularına karşın, Maden-İş'in bir bölüm sorumlularının dar ve sekte tutumları sürüyordu. Maden-İş'in örgütlenmesini yürütenler kendi kadroları yoktu. Lokaller oluşturulurken, sürekli olarak İGD'leri tepeden atıyorlardı. Bu tutumu ve yöntemleri eleştiren çoğu iyi niyetli birçok işçi "maocu" ya da "bozguncu" olarak damgalanıyordu yetkililer tarafından.

İşçiler, kimi Maden-İş yöneticilerinin bu dar grüğü çıkarlarını teşhis etmekte güçlük çekmediler. Ama sorumsuz bir temsilciler için de girmeliydi. Önce İSDEMİR ilericisi sendikal harekete kazanılacak, dar çıkarları işçi sınıfının çıkarlarından önüne koyanlarla daha sonra hesaplaşılacaktı.

Ancak Maden-İş görevlileri İGD ve İGD sempatanlarının hatalı tutumları mücadelede de büyük darbe indiriyordu. Bu kesimin sekte tutumu, işçilerin Çelik-İş'i hedef alıp onunla uğraşmalarına yerine, işçiler arasında iktidare nüfuz ettiriyordu.

Bu sorumsuz tutumları sürüp giderken, sorunun boyutları da iyice büyüyordu. İSDEMİR'i bütünü ile denetim altına almak isteyen CHP de diğer bir koldan harekete geçmişti bile.

YENİ BİR OYUN

Bir dönem kayıtsız şartsız CHP kuyrukçuluğu yapan Maden-İş yöneticileri, şimdi CHP'den gerekli "mükafatı"

BUGÜNE DEK, İSDEMİR'DEKİ OYLAMANIN YALNIZCA SAYISAL SONUÇLARI ÜZERİNDE DURULDU. BİLDİĞİ GİBİ İSDEMİR'DE BİR SÖRE ÖNCE YAPILAN İRADE BEYANINDA FAŞİST ÇELİK-İŞ SENDİKASI, MADEN-İŞ'TEN DAHA ÇOK OY ALMIŞTI. BU SONUCUN NEDENLERİ ARASINDA MADEN-İŞ YÖNETİCİLERİNİN SORUMSUZLUĞU VE KAYITSIZ ŞARTSIZ CHP'ÇİLİK BAŞ YERİ TUTMAKTADIR.

alıyorlardı. Nasıl mı? Şöyle:

İSDEMİR'i bütünü ile denetim altına almak isteyen CHP, çeşitli yerel derneklerde düzenlediği ve işçilerin de katıldığı toplantılarda "Maden-İş'in kendi sendikaları olmadığını, bu sendikadan İdemir'de hiçbir tabanının olmadığını" anlatıyordu sürekli olarak. Ereğli oyununun bir başka versiyonu da İSDEMİR'de oynanmak isteniyordu.

CHP'nin bu tutumundan haberi olan bölge temsilcisi İbrahim Kalyoncuoğlu da kısa sürede kendi tutumunu sırtlamıştı: O da CHP'nin dümenusunda güdecekti. Sendikayı elinde tutacak; daha sonra CHP'nin isteği doğrultusunda "bağımız" bir sendika oluşturularak Maden-İş'in defterini direcekti. CHP bunu kabul eder görünmele birlikte, Kalyoncuoğlu'na sonuna kadar güveniyordu henüz...

Diğer yandan daha "ıktı" CHP'li olan ustabaşları, gençlik kesimi liderleri, belediye başkanları sık sık Ankara'ya gidip geliyorlar, her dönüşlerinde de, "İSDEMİR'de yetkiyi Maden-İş'in kesinkes alacağını" ilan ediyorlardı. Bu hava, Maden-İş yöneticilerini etkilemekte de gecikmedi. Asıl uğraşları sendikacılıktan çok, bölgedeki İGD'nin işleri ile uğraşmak olan sendika yöneticileri CHP'nin, İSDEMİR'i alıp kendi önlerine koymasını bekliyorlardı.

EKTİĞİNİ BİÇENLER

Maden-İş yöneticilerinin bu tutumu, somut ürünlerini vermediği kadar da bağımsızlık biçiminde verdi. İrade beyanından önce yapılan hazırlıklarda, "CHP nasıl olsa bizi kazandıracak" tutumu yüzünden birçok hata yapıldı. İrade beyanı yaklaşıtkça sorumsuz beyanlar ve "kazandı" havası daha da yayılıyordu. Örneğin Maden-İş yöneticileri, irade beyanının CHP sayesinde Maden-İş'in yenebileceğini, 10 oyları olsa bile irade beyanından kazançlı çıkacaklarını açıkça ilan ediyorlardı. Bütün bunlar olurken Çelik-İş sürekli olarak çalışıyor, sistemli bir biçimde propaganda yapı-

yordu. Maden-İş yöneticilerinin, kuyrukçulukta kaynaklanan bu sorumsuz ve vurdumduymaz tavırları, Çelik-İş'e güç kazandırdığı kadar, olayı bölmeye çalışan maoculara da çok zararlıydı. Lafta moaculuğa en çok karşılık çıkan görünenlerin pratikte maocuların ekmeğine nasıl yağ sürdükleri bu olayda da ortaya çıkıyordu.

İrade beyanında Çelik-İş 8213, Maden-İş 5483, Özdemir-İş de 1980 oy aldılar. 1350 işçi oy kullanmadı. Kesin çoğunluğu, yani % 51 oyu hiçbir sendika alamadığından, çoğunluk kazanılmıyormuştu.

BOŞLUĞU DOLDURACAK GÜÇ

Kazın aygıtının belli olmasından sonra, Maden-İş yönetimine ve CHP'ye tepkiler hızla arttı. Bu durumdaki yararlanmaya çalışanların başında ise maocular geliyordu. CHP'liler ise halta ve işçilere yeni düzmece vaatlerde bulunarak "durumu idare etmeye" çalışıyorlardı.

Bugün İSDEMİR'de durum ortodokstır. Ama işçilerin yalnız CHP'ye değil Maden-İş'e olan güvenleri de sarsılmaktadır. Bunu gözlemlemek, sorumsuz yöneticilere duyulan tepkilerin sendikayı hedef almasını önlemek, hataları ve hatayı yapanları teşhir etmekle mümkündür. Maden-İş yöneticilerinin, işçilerin güven ve desteğini kaybettikçe, tecrit edilmiş hırçınlaştıkları, sendikal iktidar sorumsuzca kullandıkları böylece sendika işi demokrasiyi işlemez hale getirdikleri, her sendikal olay ve gelişme işçilerce artık açıkça görülmeye başlandı. Sorumsuzluğu alışkanlık haline getiren bu tutumun karşısına etkin bir şekilde çıkılmadıkça, Maden-İş yöneticilerinin kendilerinden akıllarını başlarına toplamalarını ve sendika işi demokrasiyi işleteceklerini sanmak, yanlışlıkla başka bir şey getireyecektir. Bu durum karşısında doğan doğruya dolduracak, bilinçli tepkileri doğru yola kanalı edebilecek tek bir güç vardır: İşçi sınıfı/soyulstleri.

Bu da "Demokratik Sol" dekan

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı Celal Sungur, her konuşmasında "demokratik sol" düşüncesi benimsediğini, "insanca, hakça bir düzenden yana olduğunu" söyler.

Ne var ki, aynı Sungur, 14 Mart - 21 Mart Sağlık Kurultayı boyunca, öğrencilerine MC döneminde dahi uygulanmayan antidemokratik, yasadışı baskıları uygulamada tereddüt etmedi. Dört yıldır hiç bir fakülte de fiilen uygulananamayan Üniversiteler Yasasının 1750. maddesinin 64. sayılı bölümünde dekana verilen keyfi okuldan uzaklaştırma cezası, son 15 gün içinde 20'ye yakın ilericisi, demokrat öğrenciyeye uygulandı.

Okulda, öğrencilerin büyük bir çoğunluğu bu antidemokratik yasaya karşı çıkıyorlar, direniyorlar. Direnişin çerçevesinde, 400 kadar öğrenci, protesto amacıyla okula gelip okulun merdivenlerine oturdular. Olay yerine gelen polis "dekanın aldığı emirle" öğrencileri muhatap kabul etmediğini söyledi. Öğrenciler dağılıp gitmezse, polis cop kullanarak topluluğu zo'la dağıtacaktır. Polis, bu yetkiyi de Dekan Sungur'dan almıştı! Sungur'un verdiği bunca "yetki"yi polis de doğrusu iyi kullanıyordu. Öğrencileri rastgele gözaltına almaya başladı. Yaka No.su 70 olan komiser, öğrencilerin toplanmalarını da emretmişti.

Polis saldırısına uğrayan öğrencilerin Hacettepe Hastanesine doğru kaçmaları üzerine polis onları izledi. Bu arada hastaneye gelen vatandaşların da polisten cop yedikleri görüldü. Polis tarafından gözaltına alınan ve dövülen 60 kadar öğrenci, 4 saat sonra savcı tarafından suçsuz bulunuyordu...

Ancak gözaltına alınan öğrencilerin kimlikleri bir türlü bulunamıyordu. Koskoca emniyet sarayında öğrenci kimlikleri kaybolacak değildi ya. Olayın ardındaki gerçek daha sonra açıklığa kavuştu. "Demokratik sol" ve "insanca hakça bir düzenden yana" Celal Sungur, işenmeyip emniyet sarayına kadar gelmiş ve öğrencilerin kimliklerini istemişti.

Ertesi gün okullarına giden öğrenciler, alınan kimliklerin teslim edilmeceğini ve dekanın "suçlu" olarak tespit ettiği bazı öğrencilerin okuldan uzaklaştırılacaklarını öğreniyordu. Bu, yasanın suçsuz saydığı kişilerin, dekan tarafından suçlu bulunarak cezalandırılmalarından başka bir anlam gelmiyordu. Verilecek ceza ise, öğrencilerin bir yıl kaybetmelerine yol açabilirdi. Sonuçta, göz altına alınan 60 kadar öğrenci ile dekan tarafından okuldan uzaklaştırılan 20 öğrenci polis marifeti ile okuldan çıkarıldılar. Dekan Sungur, bu öğrencilerle görüşmeye gerek bile duymamıştı.

Oyunları bozacak tek güç: Bilinçli, sınıfsal işçiler

MATERYALİZMİ BİLMEK Mİ, MATERYALİST OLMAK MI?

SÖNMEZ TARGAN

Özellikle küçük burjuva aydınları arasında özü kolaylıktan kaynaklanan bir eğilim var: Toplumsal ve siyasi yaşamda ortaya çıkan gelişmeleri açıklanmaya çalışırken, toplumu yöneten ve olayları yaratan yaşaların kavranmasına önem vermemek, ya da bu yaşaların tanımaya çalışırken hep söylentilerin ağzına bakmak. Olanları ya da olabilecekleri görüp yorumlamak yerine, olması istenileni yazıp çizmek. Kısaacası dünyayı kafaya uydurmaya çalışmak.

MATERYALİST OLMAK

Materyalist olmak için "ben materyalistim" demek yetmez. Materyalizmi felsefi olarak bilmek de yetmez. Materyalist olabilmek için önce materyalist düşünmek gerekir. Ama bu da yetmez. Her tür kaba ve biçimsel materyalistlikten arınmak, materyalizmi yaşama canlı bir biçimde uygulamak için diyalektik de çok iyi bilmek, tüm olguları diyalektik yöntemlerle açıklama pratiğinde de sahip olmak gerekir. Hem bu pratik öyle bir alışkanlık durumuna gelmelidir ki, diyalektik materyalizm, başvurulan bir yöntem, amaca ulaşmak için kullanılan bir araç, peşine düşülen bir kılavuz olmaktan da öte, bir düşünün ve yaşayış biçimi olmalıdır. Başka bir deyişle, inanç ve düşünce ile pratik yaşantı arasında birbirinden kopmaz ve ayrılmaz maddi bir bağ olmalıdır. Ve bu bağ öyle olmalıdır ki, artık olaylara yaklaşırken, materyalist olunduğu, diyalektik yöntemler kullanıldığı bilincine önceden hazırlanmaksızın, yolun ve yöntemlerin bunlar olduğu kendiliğinden ortaya dökmelidir. Böylesi bir bağa, maddenin yapısına uygun bir biçimde yaşama geçmesi de diyebiliriz. Bunlar yapılamıyorsa, insanın kendi içinde bir tutarsızlık, kendi içinde bir çelişki ortaya çıkarıyor demektir.

Bir de şunu bilmek gerekiyor: Materyalist olmak için bilim adamı olmaya gerek yok. Çünkü herhangi birinin toplum, doğa ya da üretim bilimleri hakkındaki uzmanlık bilincinin düzeyi, o kişinin gerçek bir materyalist olup olmadığını saptayan ölçüt değildir. Kişinin uzmanı olduğu daldaki yüksek bir bilgiye, enğin bir deneyine sahip olabilir. Örneğin iyi bir doğa bilimcisi,

ekonomist ya da fizikçi... Buna karşın bilim adamlığına salt uzmanı olduğu daldaki sınırlanmış nice insan bilir ki, bunların çoğu idealisttir. Öğrencilik yıllarımızda, başında büyük harflerle "Prof" yazan öğretim görevlilerinin verdikleri dersleri ilgi ve merakla izlerdik. Sonradan bunlardan çoğunu yakından tanıdıca, ilgi ve merak yerini, giderek bir küçümsemeye bıraktı. Nedeni, gözümüzde büyüttüğümüz bu dallarında uzman kişilerin, altmışlı yıllarda gelişen olaylar karşısında gösterdikleri tutarsızlıklardı. 12 Mart dönemi, bu tip bilim adamlarının devrimci hareket içinden ayıklanmasında en büyük okul oldu. Yine bu dönem, aradan bir eğitim bile görmemiş nice insanın, salt sınıf bilincinin verdiği kararlılıktan dolayı, nasıl ayakta durabildiğini gösterdi. Ve bunların büyük bir bölümü bilim adamı değildi ama çağının aydınlarıydı.

Demek ki, bilim adamını kelimenin tam anlamıyla "aydın" yapan temel özellik, onun, uzmanı olduğu daldaki gösterdiği başarıda değil, evreni yorumlamada gösterdiği ustalık ile olaylar karşısında aldığı tavırda aranmalıdır. Bunlara ayrıca, yaşanan olayların yaratıcısı olan gelişmeler önceden kestirebilme sezi gücünü de eklemek gerekir. Çünkü "aydın"ı, çağının içinde ve ayakları yerdeyasağan özelliklerden biri de budur.

İKİ HATA

Sözünü yeniden materyalist olmayan, ama materyalistmiş gibi görünme özentiisi içinde olanlara getirmek gerekiyor. Bunlar içinde, yaptıkları için gerçekten doğru olduğuna inanıyorlar da vardır. Ama onlar da, konuları bilimsel olarak kavrayamadıkları ya da sorunların sımsıf özüni yakalayamadıkları için aymazlığa düşerler. Her iki durumda da sonuç ayndır: Ya kendileriniyanlırlar, ya da çevrelerini yanılırlar. Yanılırlar ve yanılırları nesnellik kazanmaz, bu kez, bilime saldırırlar. "Bilim dışı şeyler ni yapıyoruz?" diye.

Oysa, toplumda ve doğada bilim dışı yaşanan hiçbir şey yoktur. Bazı olayları anında açıklamakta güçlükler çekiyorsak ya da yanlış gözlemlerde bulunuyorsak bunun iki nedeni vardır. Birincisi, olgulardaki çelişkilerin çok yoğun ve karmaşık olmasından ve

gelişmelerin her zamankinden olağanüstü bir hızla değişmesinden doğan özel durumlarda, (ki böylesi durumlar genellikle yeni bir toplumsal değişimin doğum sancıları ya da kapitalist düzenin genel bunalmaları yaşandığında sözkonusudur.) yeterli zaman ve gerecin olmayışını ileri sürerek, olguların, daha da olgunlaşmasını beklemeye eğilimi Yani, pasifizm. Bu eğilimin en açık belirtisi, Türkiye İşçi Partisi'nin ikinci kez kuruluşu sırasında ortaya çıkan tartışmalarda ve görüş ayrılıklarında uçverdiği için üzerinde uzun boylu durmak gerekmiyor. Çünkü bu eğilimin nasal iflas ettiği, TİP'in politik yaşama giderek artan etkinliği dost düşman herkese gösterdi.

İkinci hata ise olaylara bakış açısının yanlışlığı, yani yorumda idealizmin egemen olması.

Bugün Türkiye'de her iki hata da işleniyor. Kimi zaman olayların arkasından gidiliyor, kimi zaman da olaylar çarpıtılarak değerlendiriliyor. Bunu biraz da olaylar karşılamak gerekir. Çünkü Türkiye'nin sınıf mücadelesindeki konumu genel olarak hareketi içinde de yanıyor. Bu ortamın getirdiği genel bulanıklık, "fraksiyon" adı altında bir yığın görüşün yaşamasına olanak sağlıyor. Çıkarılan en azından ekonomik alanda işçi sınıfının çıkarlarıyla özdeşleşen ve giderek yıkıma uğrayan sınıf ve katmanların politik hareketi de sol adı altında boy atıyor. Hatta "solun bölünmüşlüğü" edebiyatı arkasına gizlenerek türedi partiler bile yaratılıyor. Bunlar da olağan. Türkiye'de işçi sınıfının gücüne ve onun örgütlü politik hareketi olan Türkiye İşçi Partisi'ne inanmayan, inanmıyanlar bulduğunu gibi yarılar da olacaktır. Bu gerçeği bilimsel sosyalistler biliyorlar ve ayrıca tedirgin de olmuylorlar. Ama tedirgin olanlar çok değil, var. Tedirginlik, kendisine "işçi sınıfının öz örgütüyüm" diyenlerden geliyor.

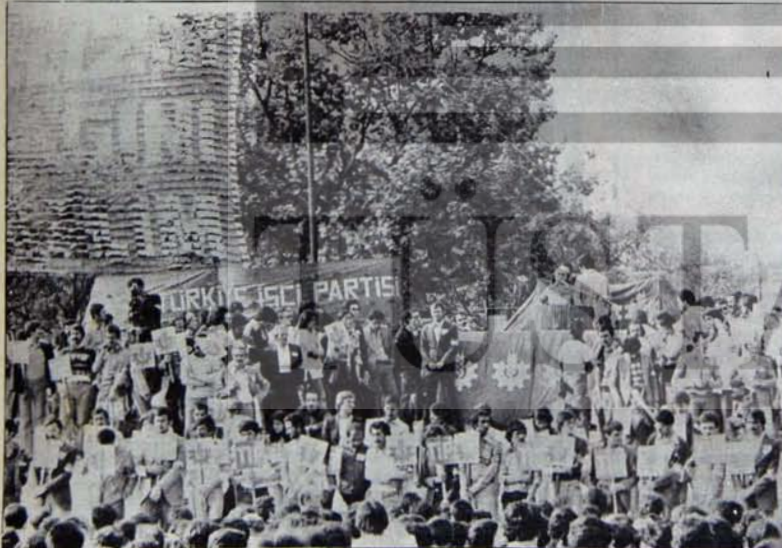
TİP daha kurulduğu günden beri bir yandan MC faşizmine karşı amansız bir mücadele sürdürürken, diğer yandan da sosyalist hareket içindeki sapsamalara ve bunun dışında, özellikle sosyal demokrat yalpalamalara karşı yılmak bilmeyen bir uğraş verdi. Bunların arasında sosyal demokrasiye karşı mücadele kolay olmadı ve bir süre daha kolay olacağı benzeniyor. Örneğin DISK içinde 1970'lerde başlayıp günümüze dek siren gelişmeler bu gerçeği doğruluyor.

İHANET GERÇEKLERİ

DISK'in devrimci özünü boşaltmak pahasına da olsa sosyal demokrasinin peşine takanlar da bugün bu gerçeği görüyorlar. Ve tedirginlikleri giderek korkuya dönüşüyor. Din TİP'ilere "MC'yi braktınız CHP ile uğraşıyorsunuz" diyenler, bugün CHP'den şikayet eder duruma geldiler. MC döneminde tek bir kovuşturmayla uğramayan yayın organlarından biri, CHP yönetiminin hüküm sürdüğü günlerde kovuşturmasına uğrayınca, "bu tutum düşündürücüdür" diyorlar. Öztünde bu tutum hiç de düşündürücü değil. Düşündürücü sandıkları bu durum, sonuçta işi ihanetin bedeli, işte bunu anlamak istemiyorlar.

Evet, bu ihaneti daha iyi sergileyebilmek için, şimdi hep birlikte 5 Haziran'da yapılan genel seçimler öncesine gidelim. Genel seçimler öncesi, CHP'nin seçimlerden "utku"yla çıkacağını düşleyip, siyasal geleceğini buna göre tasarlayanlar vardı. İşçi sınıfının başmaz politik hareketini burjuvazinin kuyruğuna takmadık ve küçük bir tereddüt göstermeyen bu menşevik eğilimin ilk düş kırıklığı, seçim sonuçları açıklanınca ortaya çıktı. Seçimlerden sonra hükümet kurma görevi, önce, parlamentoda en fazla sandalye sayısı bulunan CHP'ne verilmeye, düş kırıklığı içinde olanlar yeniden umuda kapıldılar. Bu kez de, CHP azınlık hükümeti güvenoyu alır diyerek avunmasına başladılar. Umut ve avunmalarını kendi bakış açılarından haklı çıkartacak gelişmeler de o günlerde yaşanıyor değil di.

Ne diyorlardı böylesi: CHP güvenoyu alır, çün-

Faşizme karşı amansız bir mücadele sürdürürken, sapsamalara ve sosyal demokrat yapmalamalara karşı da yılmak bilmeyen bir uğraş...

kü sermaye de öyle istiyor. Buna gerekçe olarak da, Koç ve Sabancı'nın o aralar basına da yansımış, ama içtenliği tartışılabilir sözlerini gösteriyorlardı. Koç ve Sabancı'nın CHP'nin hükümet kurmasını istedikleri konusunda kamuoyuna da yansımış söz ve beyanların içtenlikle olduğu varsayılabilir, bu iki sermaye grubunun istekleri, Türkiye'deki sermaye kesiminin tümünün istek ve eğilimlerini yansıtabilir miydi? Şüphesiz ki hayır. Nitekim bunun böyle olmadığının AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, CHP azınlık hükümetinin Meclis'te güven oylamasına daha gitmeden önce, partisinin ortak grup toplantılarının birinde yaptığı bir konuşmada dile getirmişti. Demirel, sözünü ettığımız o konuşmanın bir bölümünde, "CHP azınlık hükümetinin güvenoyu almasını isteyen bazı sermaye çevreleri varmış. Onların Türkiye'deki sermayeyi ne dereceye kadar temsil ettiklerini ileri günler gösterecektir" dediğinde böylesinden daha gerçekçiydi.

SOSYAL DEMOKRASİ VE "DEVLETİN SAYGINLIĞI"

Demirel, kendi görüşlerinin daha geçerli olduğunu, ikinci MC hükümetini kurarak kanıtladı. Ama belirtmek gerekirse, bu, ikinci MC olgusunun sadece bir yanı. Bu olgunun bir diğer yanı da, çeşitli sermaye gruplarının Demirel'in önderliğinde ülkedeki tüm ilericiler, demokrat, yurtsever ve sosyalistlere karşı kendi aralarında kurdukları bir ittifakın da somutlanmasıydı. Bu ittifak bozulmuş değildi, ama o günkü Türkiye koşullarında sermayenin önemli bir bölümü adına yaşamasa da zorunluydu.

TIP birincisinde olduğu gibi, ikinci MC döneminde de, bu ittifakın dağılıp yıkılmasında aynı kararlılık ve tutarlılık içinde mücadelesini sürdürdü. Bir yandan ikinci MC'nin güderek daha da artan baskı, te-

rör ve tertiplerine karşı, "örgütlü birlik güç yenilmez" sloganı altında demokratik toplumsal muhalefeti yaygınlaştırmaya çalışırken, diğer yandan da sosyal demokrasinin bu mücadeledeki kaynak tutumuna ısrarla değindi. Ama ne sahnedeyse oyuncu ne de salonda seyirci olmayanlar yine bilinen suçlamalara TIP'e saldıkları yerel seçimlerde, ve böylesi bir ortam içinde yerel seçimlere girdi.

TIP'in yerel seçimlerdeki mücadele hedefleri içinde, sosyal demokrasinin konumunun işlenmesi, MC'nin yıkılmasa kadar önem taşıdı. Çünkü CHP, daha yerel seçimler öncesi partisi içinde belediye başkan adaylarının tesbiti seçimlerinde, geriyeye çark eden tutumunu açıkça sergilemişti. Ve ufukta, güven veren bu tutumla bir CHP hükümetinin yeniden kurulabilmesi olasılıkları daha o günlerden belirmişti. Belirtiler bununla da bitmiyordu. O günlerde Türkiye ekonomisinin içine girdiği darboğaz, sermayeyi, yeni hükümet modelleri aramaya da zorluyordu. Kurulmasını istedikleri yeni hükümet, hem içte "anarşi" adı altında göstermeye çalıştıkları kendi çıkmazlarına bir çözüm getirebilmesi, hem de dışta kapanmaya başlayan kredi musluklarının vanalarını yeniden açabilmesi idi. Ayrıca, bunlar sağlayacak yeni hükümetin, burjuvazinin taleplerini halkın talepleriniymiş gibi göstermekle uşlaşarak kitle desteği sağlanmış bir yapıda olması koşulu artık yaşam gelmiş dayatılmıştı. Başka bir deyişle, çatırdamaya başlayan düzenlerinin korunması, yiten saygınlıklarının kurtarılması için başka çareleri yoktu. İşte bunun içinde ki, Ecevit, yerel seçimler boyunca yaptığı konuşmalarının tümünde, üstüne basarsa "devletin saygınlığının korunması" konusunu işledi, durdu.

MÜCADELENİN ÇOK YÖNÜLÜĞÜ

"devletin saygınlığının korunup yaşatılması" sosyal demokrasinin bilinen tarihi ve anısal bir görevi-

dir. Çünkü sosyal demokrasinin çağımızda politik alana çıkmasının temelinde, tüm dünyada yıkılmakta olan kapitalizmin böylesi bir gereksinimi yata. Ama günümüzde yıkılmaya yüz tutan kapitalizmi taze eden sosyal demokrasinin bu niteliği biline biline onun peşine kayıtsız şartsız gidiyorlarsa, ve kitlelerin güncel ekonomik ve demokratik talepleri uğruna sosyalist mücadele etmelerine çalışılıyorsa, buna duyulan her yerinde, hem sapma, hem de kuyrukçuluk denir. Çünkü bilimsel gerekir ki, sosyalizm uğruna mücadelelerin tarihi salt düzene karşı verilen mücadelelerin tarihi değildir. Aynı zamanda sapsızlara ve ihanetlere karşı da verilen mücadelelerin tanhidir. Ve ikincisi, birincisi ile kopmaz bir bütün oluşturur. Şimdi, sözü Stalin'e bırakarak yazımızı bitirmek istiyoruz: "Çarlığa karşı mücadele döneminde, burjuva demokratik devrimin hazırlanmasında döneminde (1905-1916), çarlığın en tehlikeli toplumsal dayanağı liberal-monarşist parti, çarlık halkın çoğunluğu, yani köylülüğün bütünü arasında ulaştırıcı bir partiydi. Partinin o zaman başlıca darbelerini hedeflere yöneltmesi doğaldı, çünkü kadetleri tecrit etmeden, köylülikle çarlık arasında bir kopmaya güvenilemezdi. Bu kopmayı sağladan da devrimin zaferine güvenilemezdi. Birçok kimsenin o zaman bolşevik stratejinin bu özelliğini anlamıyor, ve bolşevikler için, kadetlere karşı mücadelelerin, baş düşmana, çarlığa karşı mücadeleden önce geldiğini söyleyerek, bolşevikleri aşırı bir 'hadet düşmanlığıyla' suçuyorlardı. Ama temel neden yoksun bu suçlamalar, baş düşmana karşı zaferi kolaylaştırmak, yaklaşmaktır amacıyla ulaştırıcı partinin tecrit edilmesini gerektiren bolşevik stratejinin açıkça olarak anlaşılmasında gerçeğini açığa vuruyordu.

Böyle bir strateji olmamış olsaydı, burjuva demokratik devrimde proleteryanın hegemonyasının oluşması olacaktı tanımlamaya hemen hemen hiç gerek yoktu. (J. Stalin, Leninizmin Sorunları, s: 121-122, Sol Yayınları.)

canlar sizin için çalışıyor

DYF-İŞ 4000 işçiyi bünyesinde barındıran Türkiye'nin en büyük sendikalarından biri olarak nitelendiriliyor. Bu sendikamızın XII. Genel Kurulu 13 - 16 Mart tarihleri arasında Ankara'da toplandı. 236 delegenin hemen hemen tümü kongredeydi. Genel Başkan Şerafettin Akova açılış konuşmasında "faşizme, komünizme ve tüm dikta rejimlerine karşı" partilerin birlikte mücadeleye çağırıldı. Türkiye'de siyasal demokrasinin rayına oturmadığından bahsetti; Partilerin birbirlerine karşı düşmanca tavırlardan yakındı. "Ara rejimlerin" sebeplerinin hep siyasi partilerin tutarsızlıklarından olduğunu söyledi.

Divan seçimlerinden sonra divan başkanlığına seçilen "Türk işçi bareketinin büyük lideri (!)" Halil Tunç'un kısa sözü sahneye geldi; Türkiye'nin en büyük sorunu olan anarşi ve asayişsizliğe DYF-İŞ ve TÜRK-İŞ camiasının katılmadığını, bunun savundukları sıhatli görüşlerden ileri geldiğini memnuniyetle belirtti. Anarşinin sebeplerini sosyal ve ekonomik nedenler yanında aşırı sağ ve solun "demokratik rejime" yönelik eylemlerinde aramak gerektiğini, Türkiye Batı ittifakının inancı savunucusuydu. Böyle inancı bir ülkeye "dost bildiğimiz ülkeler" nasıl ambargo koyabiliyor, işte bunu anlamıyordu Halil Tunç. Ambargo düşmanlara uygulanırdı; halbuki Türkiye sadık bir dost değil miydi? Petrol-İş Genel Başkanı İsmail Topkar'ın konuşması kongredeki en ilginç konuşmalardan biri idi. Bu arada dinleyiciler Türkiye'de vergi kaçırıcıları, doktorlar, avukatlar olduğunu öğrendiler. Amerika otuz gün içinde ambargo-yu kaldırmazsa tüm ilişkilerimizi kesmemiz önerildi. Biraz aç kalırmış ama olsun. Un çorbası ve kuru ekmeğe bile verdik. Amerikan ve Rus emperyalizmle karşı mücadele etmek gerekti. Komünizme karşı mücadele lafla verilmelidir. Sendikacı olduğu için enflasyonu hiç sevmemiş Topkar hazretleri ama devletin geleceği için katlanmak gerekti bunlara. Daha nelerden bahsetmedi: Yabancı sigara içenlerin hemen içeri atılmasına, eski İstanbul Ermeniyet Müdürlüğünün yerine daha Tantan'ın olduğu

türmesinden, Türkiye'de özgürlüklerin çok değilmişinden vs....

Ulaştırma Bakanı Güneş Ongüt de kongreyi şerefliendirmişti. Ongüt kongrenin yüce milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını diledikten sonra "devletin temelinde dinamit koymak" edebiyatına başladı. Türkiye'de anarşinin sebebi demokrasinin katledilmek istenmesiydi, sınıf ve zümre diktası kurmak istiyordular. Bunlara karşı hep birlikte karşı durmak gerekiyordu. Bu arada hava, deniz, demiryolu taşımacılığına zam yapılacağına müjdelere karşı konuşmasını bitirdi.

Bakanın konuşmasından sonra bir delegenin "İşten atılan 9000 geçici işçinin ne zaman işe alınacağını" sorması Halil Tunç'un çok sinirlendirdi. Kongrede çatal ses çıkmamalıydı.

Kongrenin 2. gününden sonra delegeler söz almaya başladı. İleri delegeler TÜRK-İŞ ve DYF-İŞ yöneticilerinin tutarsızlıklarını, ihanetlerini tek tek sergilediler. Bir delegenin, federasyonun toplu sözleşme farklarının ödenebilmesi için işverene borç para verdiğini hatırlatıp "eğer bir gün greve çıkarsak işveren den grevi yürütmek için borç para alabilecek misiniz?" diye sordu. Üç yıl önce yönetim kurulunun eğitim için dış gezilere 840.000 lira, işçilerin eğitim çalışmalarına için 650.000 lira harcadığını, federasyon icra kurulunun eğitimde eşitlikten herhalde bunu anlamadığını anlattı. İşten atılan 9000 geçici işçinin durumları dile getirildi ve bu işçilere ihanet edenlerden hesap sorulacağı vurgulandı. Delegeler tarafından çağrışın politikasının gerekleri açısından kitle taşımacılığına önem verilmesi gerektiği savunuldu.

Bu arada bir delegenin işçi sınıfının bilimsel sosyalist ideolojisinden bahsedince ortalk karşıtı. Gericilerin etkisi altındaki delegeler salonu terkettiler. Buna rağmen İstanbul delegesi Cahit Ayrançoğlu işçi sınıfının ulusal ve uluslararası birliğinin önemini vurgulayarak, işçi sınıfının nihai hedefinin sosyalizm olduğunu anlatarak konuşmasına devam etti. Sendikalar nihai hedefi gözden kaçırdıktan mücadele etmediler. Ama

şimdiki DYF-İŞ yöneticilerinin değeri bilimsel sosyalist, kendilerine yakıştırdıkları gibi sosyal demokrat bile olmadıklarını söyledi ve ekledi: "Canlar sizin için çalışıyor Sayın DYF-İŞ yöneticileri." Canlar işçi sınıfına karşı; ihanet için de olanların tümü için çalışıyor...

MAOİZM: Sosyalizm yıkıcılığına teorik mazeret

A. BOREKOV'UN "NOVO VREME" DERGİSİNDE YAYINLANAN İNCELEMESİNİN İKİNCİ BÖLÜMÜNÜ SUNUYORUZ.

ANTON BOREKOV

Pekin yönetimi, Mao'nun sosyalizm koşullarında sınıflar ve sınıf mücadelesi hakkındaki görüşlerini bir dogma gibi kabul ederek, bugün de, yani Çin'de halk iktidarının kurulmasından, burjuvazinin üretim araçlarından yoksun edilmesinden 28 yıl sonra da, burjuvazi ile proletarya arasında keskin boğuşmanın devam ettiğini kanıtlamaya çalışmaktadır.

Mao'nun bu görüşü geçen yılın Ağustos ayında Pekin'de yapılan ÇKP'nin XI. kongresi belgelerinde de yinelenmiştir. Bu belgelerde bugünkü aşamada Çin devriminin baş görevi, gerici sınıflar üzerinde diktatörlüğünü gerçekleştirmek amacıyla işçi sınıfının "mülsüz ve fakir orta ballilerle", "devrimci aydınlarla", "küçük burjuvazinin, burjuva aydınlarının çoğunluğu ile, sosyalist değişiklikleri kabul etme arzusunda bulunan ulusal burjuvazi ile, keza yurtsever demokratik mülhanlar ile "birleşmesi" olarak gösterilmektedir.

Köylülerin çoktandır "halk komünlerinde" birleştirildiği ve "kışla komünizmi" koşullarında yaşadıkları bugünkü Çin'de "mülsüz köylüler ve fakir orta balliler" kimlerdir? Proletaryanın, kimliği belli olmayan "gerici sınıflar ve gericiler" üzerindeki "diktatörlüğünü gerçekleştirmek" için, etrafında ulusal burjuvaziyle de sınıksız birleştirilerek kaynaşacağı "burjuva aydınları çoğunluğu" nedir? "Düşmanların" kimler olduğunu somut olarak gösterme işini, maocular kendilerine bırakmışlardır. Kimin düşman, kimin dost olduğunu gerektiğinde onlar belirleyecektir.

MAOUCU KLİKLER ARASINDAKİ MÜCADELENİN SİS PERDESİ

"Sınıfların yok edilmesi, tüm yurttaşların toplumun üretim araçları karşısında eşit duruma getirmek demektir. Bu da, tüm yurttaşlara toplumsal üretim araçları ile toplumsal topraklarda, toplumsal fabrikalarda vb. aynı çalışma olanakları vermek demektir" biçimindeki marksist-leninist ilke çok iyi bilinmektedir. (V.I.Lenin, Toplu Eserler, Cilt 20, s. 142).

Fakat Mao ve ardıllarına göre sömürücü sınıfların yok edilmesi için başlıca koşul, onları üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetten yoksun etmek değil, başkaları "fikrilerini" kabul etmelerini sağlamaktır. Başka türlü düşününce herhangi bir işçi, köylü veya aydın, maocizme razı olmadığını herhangi bir şekilde açıklarsa "burjuva ögesi", "kapitalist yolunu yolumsu" ilan edilebilir. Bu, Çin'de bitmez tükenmez politik kampanyalar ve temizlemelerle kökleştirilen günlük bir anlayış olmuştur.

"Partide kendilerine iktidar verilen kapitalist yolculara karşı mücadele" öneren ünlü maocu sav, ÇKP'nin XI. kongresi tarafından, "sosyalist toplumdaki sınıf mücadelesinin durumunun ve özelliklerinin derin tahlihi" olarak göklere çıkarılmıştır.

Hua, Mao'nun burjuvazinin partide aranılmasına ilişkin demagogisini defalarca vurgulamıştır: "Sosyalist devrimi yönet de, burjuvazinin nerede olduğunu bilme! O, Komünist Parti'nin kendi

içindedir." Unutmayalım ki, şimdi acınacak bir duruma düşmüş bulunan "dörtü çeteye" karşı aynı suçlamalar püskürtülmüştür. Kültür Devrimi sırasında Mao ve en yakın yardımcıları, kendilerine "proletarya kurmayı", muhalflerine ise "burjuva kurmayı" adını takmışlardır. Mao'nun o zamanki yardımcılarından birçoğu sonradan "burjuva öğeleri" kategorisine girdiler. Fakat o zaman "kapitalist yolda yürüyeni" büyük bir kısmı, iktidar mücadelesinde çeşitli kombinasyonlar sonucu makamlarını yeniden elde ettiler. Merkez Komitesi üyeliğlerini, hatta politik büro üyeliğini tazelediler.

Bunların tümü, maocuların sınıf mücadelesini partili mücadeleyle ne kadar yanlış ve bilime aykırı biçimde kısırdıkları; maocu klikler arasında yürütülen parasal kavga, iki sınıfın çıkarlarını temsil eden "iki çizgi arasındaki savaş" olarak göstermenin ne kadar yanlış olduğunu bir kere daha gözler önüne sermektedir.

TROÇKİZMDEN KALAN MİRAS: PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜNDE DEVRİMİN DEVAMI

Mao Tse Tung, sınıflar ve sınıf mücadelesine ilişkin bilime aykırı anlayışlarına dayanarak "proletarya diktatörlüğü" koşullarında kesintisiz devrim" biçimindeki antimarksist kavramı ortaya attı. Mao bu görüşü ilk defa 1972 yılında Çin Komünist Partisi Merkez Komitesinin X. Genel Kurulunda oluşturmuştu. Bu formül, daha sonra hem Parti kongrelerinin kararlarına geçirildi, hem de 1975 yılında kabul edilen yeni ÇHC Anayasasına.

Troçkizmden alınmış ve marksist-leninist tarafından daha 1920'lerde tuza buz edilmiş bu "kuram", sadece Mao Tse Tung'un yaptırıldığı ve septembarın da kabul edilmiş bir ögeydi, ayrıca üzerinde durulmaya değmezdi. Fakat ÇKP'nin bugünkü yönetimi bu maocu görüşü sadece benimsemekle kalmamakta, onu Mao Tse Tung'un marksizm-leninizm teorisi ve pratiğine en büyük katkısı olarak göstermektedir. Örneğin ÇKP XI. kongresi raporunda, Mao Tse Tung'un Lenin'den sonraki dönemde proletarya diktatörlüğünün tarihsel deneyini genelleştirildiği, Marks ile Lenin'in fikirlerini miras alıp savunup geliştirdiği, sosyalist toplumun gelişme yasalarını bulduğu ve "proletarya diktatörlüğünde devrimin devamına dair bütünsel büyük bir kuram" ortaya attığı vurgulanıyor. Bu kuramın "çağdaş dönemde marksizmin en büyük kazanımı" olduğu iddia ediliyor.

Mao Tse Tung'un bu "görüşünde" sınıflar ve sınıf mücadelesi, sosyalist devrimin karakteri ve itici güçleri, proletarya diktatörlüğü, sosyalizme geçiş dönemi, sınıfsız toplumun iki aşaması konusunda birçok yanlış anlayış yer almaktadır. Bu görüşün özü, proletarya diktatörlüğü koşullarında sınıf mücadelesinin keskinliğini muhafaza ettiğini, politik devrimin bitmeyecek tam tersine gitmeye kızıştığını, asıl rolünü bundan sonra oynayacağını kanıtlamaktan ibarettir.

Teng Hsiao Ping'in sosyalizme karşı kutsal ittifak çağrısı: "Doğuda Çin ve Japonya batıda ABD ve Avrupa Sosyalist Birliği'ne karşı etkili mücadele vermektedir".

Çin'de "kültür devrimi" sırasında "proletarya diktatörlüğü, yığınlar tarafından gerçekleştirilen diktatörlüktür" sloganı ile "hızlı muhafazaların" Çin emekçilerine uyguladıkları baskılar hahh çıkarılıyor; maocu rejimin askeri-bürokratik diktatörlüğü zorla kabul ettiriliyor. Şimdiki maocu yönetimin proletarya diktatörlüğünden söz etmesinin ardında da, bu marksist kavramın antimarksist, antisosyalist ve halk düşmanı bir anlamda kullanıldığını anlamak güç değildir.

SOSYALİZM YIKICILIĞINA TEORİK MAZERET

Sosyalizm ve sosyalist devrim hakkındaki maocu görüşler de temelden bilim dışı ve yanlış. Mao Tse Tung, ÇHC'nin kuruluşunun ilk yıllarında Çin'de sosyalizm ile komünizmin görülmemiş kısa sürelerde kurulabileceği görüşünü ortaya atıyordu. Fakat "üç kızıl bayrak" politikasının, sosyalizm kuruculuğunun hızlandırılmasına yönelik "genel çizgi"nin, "büyük sıçrayışın" ve "halk komünleri"nin süra düşmesinden sonra, Mao tam tersini iddia etmeye başladı. Çin'de sosyalizmin kurulması için "beş on neslin ömrü kadar, hatta daha uzun zamana ihtiyaç olduğunu" söylemeye başladı.

Öte yandan Mao Tse Tung, sosyalizmin sınıfsız toplumun ilk aşaması olduğuna ilişkin marksist-leninist anlayışı reddetmektedir. O, sosyalizmi, kapitalizmin sosyalizme geçiş döneminin kendisi olarak nitelemektedir. Bu savlarından hareket eden maocular, geçiş dönemine özgü olguları mekanik bir biçimde sosyalizme mal etmektedirler. Geniş emekçi yığınlarla birlikte zafere kavuşan proletarya ile, politik iktidardan atılan, fakat ekonomik bakımdan henüz

yok edilmemiş olan burjuvazi arasında var olan keskin sınıf mücadelesinin sosyalizmde de devam ettiğini öne sürmektedirler. Mao ve fikirdaşları, buradan, sosyalizmde de baş uzlaşmazlığın işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki ilişki olduğu; bu koskoca tarihsel aşamanın baş itici gücünün ve içeriğinin sınıf mücadelesi olduğu sonucunu çıkarmaktadırlar. Uzlaşmaz sınıfların ve aralarında keskin kavgaların bulunduğu yerde burjuvazinin de zafere ulaşma imkanı olduğuna göre proletarya diktatörlüğü koşullarında da "kesintisiz devrim" gereklidir!! Şimdiki Pekin yönetimi işi o kadar ileri götürmektedir ki, partideki "kaptivistlerin" kapitalist yolda yürüyeni, merkezi iktidarı ele geçirdikten sonra, "bürokratik-tekelci burjuvazi oluşturdukları ve partiyi bir burjuva partisine dönüştürdükleri" saçması ortaya atmaktadır.

Bu maocu kavramın anlamı bem Mao Tse Tung, hem de şimdiki Pekin yönetimi için "kültür devrimini" teorik açıdan haklı çıkarma çabasıdır. Maocular böyle görüşlerle hem tepedeki iktidar mücadelesinde muhalflerinin hakkından gelmek hem de emekçilerin maocu rejime karşı direnişini kırmak istemektedirler.

Mao'nun "proletarya diktatörlüğünde devrimin devam ettirilmesi" savlarının, ne Çin'in sosyalist yolda gelişmesiyle ne de Çin halkının çıkarlarıyla Çin'de sosyalizmin savunulması ve güçlendirilmesi değil, sosyalizme karşı mücadeleyle yöneliktir. Bu görüşlerden antisosyalist politikanın bir aracı olarak yararlanılmaktadır.

Fransa'da ikinci turdan sonra

TEKELLER SOLUN BİRLİĞİNE SAVAŞ AÇTI

Fransa'da genel seçimlerin ikinci turu 19 Mart Pazar günü yapıldı. İkinci tura bütün seçim bölgelerinde ortak adaylarla katılan Sol Birlik partileri, 15 milyon 500 bin seçmenin oylarını alarak parlamentoda 199 sandalye elde ettiler. Bunakarsılık, iktidardaki sağcı partilerin oluşturduğu blok, 15 milyon 900 bin oyla 288 milletvekilliği elde etti. Böylece sağcı blok, sadece 400 bin oy farkı ile sol birliğe karşı 89 sandalyelik bir üstünlük sağlayarak çoğunluğunu koruyabildi.

İkinci tur sonuçları, seçimlerden önce Sol Birliğin başarısına daha büyük bir olasılık tanıyan kamuoyunda bir ölçüde yadırgandı. Sol Birliğin kamuoyunda yaygın olarak beklenen sonuçları elde edememesinin nedenleri açıklanmaya çalışıldı. Seçim öncesi tahminlere dayanarak "başarısızlık" biçiminde nitelenen sonuçlarda, Sol Birliğin oluşturulan partilerin taşıyabileceği sorumluluk da tartışmaya başlandı. Bu arada sağcı blok, oylarındaki apaçık gerilemeye rağmen, kendisini seçimlerin muzaffer kanadı olarak göstermeye girişti. Daha da ileriye giderek, Sol Birliğin çoğunluğu elde edememesini, "sağduyunun komünistlere karşı zaferi" olarak ilan etti.

İkinci tur sonuçlarının açıklanmasından kısa bir süre sonra, Sol Birlik partilerinden olan Sol Radikaller'in lideri Robert Fabre, 1972'de imzalanan Ortak Program'ın artık kendilerini bağlamadığını ileri sürdü. Fabre, bu açıklamasının 72. günü, partisindeki görevinden ayrıldığını açıkladı. Diğer yandan Sosyalist Parti Genel Sekreteri Mitterand, Umulan, başarıya ulaşılmasının sorumlusunun Fransız Komünist Partisi olduğunu öne sürdü. Mitterand, FKP'nin, Sol Birlik içindeki tartışmaları başlatarak birliğin toplam gücünü zayıflattığını, seçmenlerin Ortak Program'a olan

güvenini sarstığını iddia etti. Sosyalist Parti lideri, bu açıklamasında, yine de partisinin Sol Birlik'ten ayrılmayacağını belirtti.

FKP Genel Sekreteri Georges Marchais ise, ikincitür sonuçları üzerine yaptığı açıklamada, seçimlerde Fransız emekçilerinin hedefe ulaşamadığını, ancak emekçi halkın köklü değişiklikler isteminin bir kere daha ve güçlü bir biçimde dile geldiğini belirtti. Marchais, iktidardaki sağcı partiler blokunun tabanının daraldığını açıkça ortaya çıkarttığına, bunun parlamentonun yeni bileşimine de, emekçilerin zaferine, soldaki güçlerin, gericiğin provokasyonlarına kapılacak birbirlerini suçlamalarıyla ulaşamayacağı belirtildi. Açıklamalarda, seçim sonuçlarının, Fransız emekçilerinin FKP'ni güçlü olarak ayakta tutma kararlılığını gösterdiği, Sol Birliğin FKP'nin aleyhine güçlenmesinin olanaksız olduğunu ortaya çıkarttığı hatırlatıldı.

İkinci tur sonuçlarından sonra gerek Mitterand'ın gerekse Fabre'nin gösterdiği tepkiler, gericiğin solun birliğine karşı ısracı sığacağına açtığı savaşın ürünlerini gösterdi. Tekeller, seçimlerin sol için "başarısızlık" gibi gösterilen sonuçlarının FKP dışında yaratabileceği umutsuzlukları, solun birliğini parçalaması için kullanma seferberliğine girdiler. Sol'un bu seçimlerde iktidar olamamasının nedenini, "Fransızların ülkeyi komünistlerin eline teslim etmeyi reddetmeleri"ne bağlamak istediler. Böylece, FKP ile işbirliğini reddettiler takdirde, Sol Birliğin diğer üyelerine yeşil ışıklar yakılacağını belli etmek istediler.

Başkan d'Estaing'ın Çarşamba günü yaptığı bir açıklama, solun birliğine karşı açılan savaşın yeni bir cephesini ortaya çıkardı. d'Estaing, hükümete ve kez bazı sol partilerden de üye alınabileceğini, böylece geniş bir ulusal birlik oluşturabileceğini açıkladı. Giscard, bu

açıklaması ile, Sosyalist Partisi'ne, Sol Birliğin parçalaması karşılığında hükümete giriş vizesi alabileceği müjdesini veriyordu. Yürüyüş, baskıya hazırlandığı sırada d'Estaing'ın bu çağırısına Mitterand'ın tepkisi belli olmamıştı.

İkinci tur sonrasında sağın giriştiği bu manevralar, seçimlerin sağ için asla bir başarı sayılmayacağını göstermiştir. Seçimlerin, tekellerin iktidarı için bir teselli bile olamadığı ortaya çıkmıştır. İktidardaki sağcı partiler bloku, solun birliğine karşı sürdürülen sistemli saldırılara ve anti komünist korkutma kampanyalarına rağmen, toplumsal tabanının sürekli olarak eridiği gerçeğiyle yeniden yüzüye gelmiştir. Ağır bunalımların faturasını emekçi yığınlarına ödetmeye çalışan sağ iktidarın elinde, bu gün de, sol güçlerin birliğini parçalamaya çalışmaktan başka manevra yolu kalmadığı belli olmuştur. Tekellerin cephesi, 12-19 Mart seçimlerinden sonra, sosyal de-

mokratları kendisiyle işbirliğine razı edebilmek için, eskisinden de telaşlı bir kampanyayı başlatmak zorunda kalmıştır.

Gerek birinci turun, gerekse ikinci turun sonuçları, Fransız emekçilerinin, solun birliğine basit bir seçim ittifakı düzeyine indirme, Ortak Program'ı özünden boşaltma girişimlerine prim vermediğini göstermiştir. Sosyalist Parti yönetiminin, Ortak Program'ın güncelleştirilmesini, karşı çıkarak FKP aleyhine güçlenme çabaları başarısız kalmıştır. Solun birliğinin temel ilkelere uzaklaştırma girişimlerinin, ancak, emekçi halkın bu girişimlerin sahiplerine karşı güvenini sarsmaya yarayabileceği belli olmuştur. Fransa'da gün, emekçi halkın tekeller iktidarına karşı mücadelesini güçlendirme, soldaki güçlerin birliğini sağlamlaştırma, Ortak Program'ın daha geniş kitlelerin elinde gerçek bir silah haline getirme günüdür.

Tekeller hesap verecek.

DSF Başkanı Pastorino:

"Dört yıl içinde 27 milyon yeni üye kazandık

Dünya Sendikalar Federasyonu'nun (DSF) Dokuzuncu Dünya Kongresi 16-23 Nisan tarihlerinde yapılacak. Kongreye ilgili temel belgelerin geliştirilmesi çalışmaları sürdürülmüştür. Bu arada DSF içindeki tartışmalarla ilgili yorumlar da dünya basınında geniş ilgi topluyor. DSF Başkanı Enrique Pastorino, Fransız CGT'nin yayın organı "Vie Ouvriere" dergisine verdiği demecinde bu tartışmalarla ilgili sorular yanıtladı. Pastorino, Dokuzuncu Kongre'nin, gerçekten DSF'nin tarihinde bir dönüm noktası olacağını, fakat bunun DSF'nin düşmanlarının beklediği yönde gerçekleşmeyeceğini belirtti.

DSF ve bağlı örgütlerin içinde tartışmaların varlığının normal olduğunu söyleyen Başkan şöyle dedi: "DSF bir demokratik kitle örgütüdür ve tek parçalı bir blok değildir. Onun bu niteliği, günümüzün ortaya koyduğu belirli sorunlar üzerindeki çeşitli ve farklı bakış açılarındaki kendisini göstermektedir. Örneğin, kapitalist sistemin bunalımının sonuçları ve bunalımın sonuçlarına karşı mücadelelen araçları, böyle tartışma konularından biridir. Bu tartışmaları, sadece farklılıkların bir belirtisi olarak görmek gerekir. Aramızdaki görüş alış verişleri, aynı zamanda, çalışma ve eylem biçimlerimizdeki ilerlemeyi, bağlı sendikalarımızın ve üyelerimizin eylem dönük birliğini kanıtlamaktadır."

DSF Başkanı Pastorino, burjuva basınında, uluslararası sendikal örgütlerin zayıflama yolunda olduğuna ilişkin olarak yayılan iddialar üzerine de şu görüşleri dile getirdi.

"Bu iddia DSF açısından bütünüyle gerçek dışıdır. 1974'te Varna'da yapılan geçen dünya kongremizden bu yana, DSF'ye, 27 milyon işçinin üye olduğu 16 yeni sendika katılmıştır. Buna karşılık, içinde yaşadığımız koşullarda önemli değişikliklerin meydana geldiğini de belirtmek gerekir. DSF'yi daha etkin hale getirebilmek için, yeni eylem yolları, yeni örgütlenme biçimleri bulmak gerekecektir. Sekizinci Kongremizden bu yana, kapitalist sistemin bunalımı ağırlaşmış, işsizlik ve sefalet yaygınlaşmıştır. İleri düzeyde sanayileşmiş kapitalist ülkeler de buna dahildir." Pastorino, Dokuzuncu Kongre'nin en önemli görevlerinden birinin de, bu koşullarda sürdürülecek yeni ve daha etkin çalışma biçimlerini geliştirmek olduğunu belirtti.

Gün, emekçi halkın tekeller iktidarına karşı soldaki güçlerin birliğini sağlamlaştırma günüdür.

Genç Öncü Başkanı Abdurrahman Atalay'ın Yürüyüş'e demeci

ZOR GÜNLER BİZLERİ BEKLİYOR. AMA ZORLUKLARDAN KORKMUYORUZ. NE YAPTIĞIMIZI NEYİ YAPIP NEYİ YAPMAMAMIZ GEREKTİĞİNİ SÖYLEYEN BİZE GÜÇ KATAN İDEOLOJİMİZE VE POLİTİK YOL GÖSTERİCİMİZE SIKI SIKIYA SARILDIKTAN SONRA NEYE KORKALIM? HER TURLU SORUNLARIMIZI DAR ÇIKAR HESAPLARINDAN UZAK EN GENİŞ ELEŞTİRİ İÇİNDE AMA KARDEŞİMİZ GÜVENEREK ÇÖZMEYE ÇALIŞTIKTAN SONRA NEYE KORKALIM. YOLU. MUZ ZORLUKLARLA YÜRÜEN BİR SÜRÜ AYRIK OTUNUN TEMİZLENMESİ GEREKTİĞİ SABIR VE İNANÇ GEREKTİREN BİR YOLDUR. ZAFER BU YOLDA YÜRÜYENLERİN OLACAKTIR.

Yürüyüş geçen hafta kurulan GENÇ ÖNCÜ örgütünün Başkanı Abdurrahman Atalay ile bir görüşme yaptı. Atalay'dan GENÇ ÖNCÜ'nün kurucularını tanımasını, örgütün ilkelere ve Türkiye'de "gençlik öncüsü" iddiasıyla ortaya çıkan diğer örgütlerden farklılıklarını açıklamasını istedi.

Yürüyüş ayrıca "gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur" diyen bir gençlik örgütünün varlığına işaret ederek, GENÇ ÖNCÜ'nün "gençliğin yolu işçi sınıfının politik hareketinin yoludur" sözlerini açmasını istedi. Anti-faşist mücadele platformunda diğer örgütlerle ilişkileri nasıl değerlendirdiklerini sordu. Atalay YÜRÜYÜŞ'ün sorularını topluca yanıtladı. Aşağıda bu yanıtları sunuyoruz.

GENÇLİĞİN YOLU İŞÇİ SINIFININ POLİTİK HAREKETİNİN YOLUDUR

"GENÇ ÖNCÜ gençliği işçi ve emekçi sınıfların sömürüden kurtulma mücadelesi saflarında birleşti. Bu doğrultuda bilimsel sosyalist dünya görüşünü benimseyen, akademik demokratik haklarını savunup geliştirmeyi, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif çalışmalarını güçlendirmeyi ve aynı yolda çaba gösteren dünya gençlik hareketiyle dayanışma içinde olmayı amaçlayan gençliğimizin yığınsal örgütüdür."

Türkiye'nin değişik yörelerinden gelen altmış kişilik kurucular kurulu GENÇ ÖNCÜ'nün amacını böyle belirledi. Yaş ortalaması 22.6 olan kurucuların 17'si işçi, 381 öğrenci, 3'ü memur, 2'si serbest meslek sahibidir. Öğrenci kurucular yurdun değişik yörelerinde bulunan 32 fakülte ve yüksek okulda eğitim görmektedirler. 60 kurucu 21 ilde biraraya gelmişlerdir. 20'si İstanbul'dan olan kurucuların, 14'ü Ankara'dan 4'ü Eskişehir'dendir. Ayrıca, Manisa, Çorum, Adana ve İzmir'den İkişer, Kayseri, Giresun, Diyarbakır, Gaziantep, İzmit, Zonguldak, İçel, Amasya, Bursa, Ordu, Tekirdağ, Afyon, Samsun ve Erzurum'dan birer kurucu bulunmaktadır.

Ülkemizde işçi sınıfı öncülüğünde kapitalist sömürüye son vermek, emperyalist ilişkilerle ağı dışına çıkarmak için uzun yıllardan beri mücadele verilmektedir. Gerek toplumdaki nicele sayısı, gerekse özellikleri gençliğin mutlak sosyalist mücadeleye katılmasını gerektirmektedir.

Sosyalizmi kuracak olan işçi sınıfı ve onun yöneticisi olan Partisidir. Sosyalistler olarak bizlerin görevi diğer bütün sınıf ve tabakaların mücadelesini onun koyduğu hedeflere uygun hale getirmek için örgütlemek ve yönlendirmektir. Bu hedefleri gözetmeden, bağımsız kendi başına bir mücadele hem çok yanlış hem de tehlikelidir. Gençlerin birleştilerine, burjuvazi karşısında zayıf düşmelerine yol açar.

İşte biz GENÇ ÖNCÜLER olarak, gençliği sosyalist mücadeleye sokmak, gençliğin mücadelesinin işçi ve emekçi sınıfların sosyalist mücadelesine tabi ve uyumlu hale getirmek için biraraya geldik. Bilimsel sosyalist dünya görüşünü benimseyen bizler öncelikle genç işçi ve köylüler olmak üzere tüm gençleri örgütlemeyi hedeflemekteyiz. Gençlik örgütümüzün emekçi genç tabana dayanması hareketin sağlıklılığı açısından çok önemlidir.

Örgütümüzün öncelikle işçi ve emekçi gençleri örgütlemeye yönelmesi ve gençlik hareketinin işçi ve emekçi sınıfların hareketleriyle uyumlaştırılması, onun örgütsel bağımsızlığını ortadan kaldırmaz. Günümüzde çeşitli sapkın akımlar bu konuda kafa bulandırmaya çalışmaktadır. İşçi sınıfına tavırda bağımsızlığı, örgütsel bağımsızlığı ortadan kaldıracağı tezi, göşist ve maocul sapkın akımların işçi sınıfı hareketini ve onun öncüsünü reddetmelerinin bir başka anlatımıdır. Örgütsel bağımsızlık GENÇ ÖNCÜ olarak bizim en temel ilkelimizdir. Örgütümüz içinde sağlan ve kararlı sosyalistlerin yetişmesi ancak bu ilkelere hayata geçirilmesiyle olacaktır.

Amaç maddemizde de yer aldığı gibi GENÇ ÖNCÜ gençlik içinde bir sosyalist okulu olacaktır. Gençliği bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesine katmak örgütümüzün böylesi bir yüce görevi yerine getirmesiyle olacaktır. Sola, sosyalizme açık işçi, köylü ve öğrencileri saflarında toplayacak olan örgütümüz, sosyalizmi amaçladığı için bir sınıf örgütüdür. Fakat örgütümüzün böylesi bir niteliğe sahip olması onun gençliğin yığınsal örgütü olması engelleyemez. Bugün sola, sosyalizme açık fakat örgütsüz yığımlar vardır. Bu genç işçilerin örgütlenmesi, ve sınıfsal nitelik taşıyan örgütümüz saflarında toplanması mümkündür ve bu gerçekleştirilecektir.

GENÇ ÖNCÜ olarak biz gençliğin akademik, demokratik, ekonomik, kültürel, sanatsal ve sportif sorunlarıyla ilgilenmeyi ve yol gösterici olmayı görev bileceğiz. Genç işçilerin sosyalizm mücadelesine kazanılması ancak bu şekilde başlanabilecektir. Bunun gerçekleştirilebilmesi için üyelerimiz sportif, kültürel, meslekî örgütler içerisinde görev alacaklar bu örgütlerin işlevlerini en iyi yerine getirebilmesi için ön saflarda çalışacaklardır.

Dünya gençlik örgütlenmeleri pratiğinden kaynaklanan ve örgütümüzün niteliğini belirleyen bu ilkelere, Türkiye'de ilk kez getirilmemektedir. 1950 öncesi kurulan İstanbul Yüksek Tabii Talebe Cemiyeti, Türkiye Gençler Derneği ve 1960 larında önemli görevler başaran Fikir Kulüpleri Federasyonu, 1963 da kurulan Sosyalist Gençlik Örgütü bir çok eksiklikler taşıma ve öğrencilere dayanıklı birlikte deneyimlerini yararlanılan örgütlerdir.

Gençlik hareketinde bugün gözlenen durum genel olarak dağınıklığıdır. Hergün genç işçiler içinde bir grup batıp, bir grup çıkmaktadır. Bir "ideoloji" eskitilip, yeni bir "ideoloji" peydahlanmaktadır. Gençlik örgütleri yığımlardan kopuk dar birer siyasi örgütler durumuna getirilmişlerdir. Tüm bu örgütler kendilerini dünya devrimci hareketinin merkezi olarak görmektedirler. Bu yüzden böylesi küçük burjuva ideolojilerinin gençliğe vereceği karamsarlık örgüte güvensizlik ve kargaşadır. Küçük burjuva, göşist akımların gençliği örgütlemek için kullandıkları yöntemler devrimci lafazanlığa ve bireysel teorizme dayanmaktadır. Belli bir örgütlenme ilkelere ve kuramsal bütünlükleri olmasına rağmen gençliğin kimi özelliklerini istismar ederek ayakta durmaya çalışmaktadırlar. Devrimci mücadeleye sempati duyan gençlerin ölen devrimlere duydukları saygıyı kendi dar siyasi çıkarları için kullanmaktadırlar.

Göşistler ve maocul eylem için eylem anlayışındadırlar. Bir eylemin hedeflerini süresini, kârını zararını hesap etmek gibi niyetleri küçük burjuva ideolojileri gereği yoktur olamazda. 20 Mart günü DİSK'ın başını çektiği anti-faşist direnişletki olaylar en iyi örnektir. Sözde aktif eylem ve halka daha çok bilinc verme adına meydanları kestiler. Bu olaylar faşist güçlerin direniş öğrenil olayları olarak gösterme yönündeki propagandasına olanak sağladı. Göşistler bur-

juvazinin savaş çağrısına kabul ettiklerini ve bu savaşın içinde CHP iktidarına karşı döşüşmenin de geldiğini söylüyorlar. CHP'yi anti-faşist mücadeleye çekme hedefindeki eylemi saptarmaya çalıştılar. Sözde çatışmalar yaratarak faşist kuvvetleri içinden halen temizlenmesi görevi odakları ne çıkmasına göstericilere saldırmasına bahane yarattılar. Örgütsüz dağıtık yığımlar bireysel teröre alet edilmeye çalışıldı. Sonuçta da polis saldımsı ile başbaşa bırakıldılar.

Bugün bireysel terörün çıkması olduğunu yasayarak da olsa öğrenmekte olan gençler var. Ancak.....

Göşizm maoculuc ve benzeri akımların ve örgütlerin dışında bir de gençlik örgütlenmesinde belli ölçülerde doğru yaklaşımlarda bulunan "anti göşist, anti-maocu" görünüm altında ortaya çıkan bir gençlik örgütü var. Göşizmin ve maoculüğün çıkmasını kavraması olan gençler uzun süre kendilerine en yakın olarak bu örgütü gördüler ve bu örgüt içinde örgütleniyorlar. Gençliğin saygı duyduğu değerler bu örgütçe sloganlaştırıldı. Dünya gençliğiyle dayanışma konusunda, gençliğin yolunun işçi sınıfının yolu olması konusunda birçok doğru söylendi. Ama tüm bu değerler yapılan eylemler sonucu içeri boşaltılmış biçime getirildi. Bunun en somut örneği "yolumuz işçi sınıfının yoludur" sloganında yansımaları buldu. Bu slogan uzun süre işçilerin öncülüğünün onun politik hareketinin öncülüğü olduğu gerçeğinin bulanıklığına karşın kullanıldı. İşçi sınıfının ileri cephedeki örgütünü bir parti gibi gösterilmesinde bu örgüt üzerine düşeni yaptı. Örgüt üyeleri bir sendikadan üst yönetimin muhafızlığını üstlendiler. GENÇ ÖNCÜ içleri boşaltılan kavramların doğru öze kavuşturulması içinde mücadele edecekler. Biz "yolumuz işçi sınıfının politik hareketinin yoludur" diyoruz.

GENÇ ÖNCÜ yanlış yolda yürüyengencilik örgütlerine ve onların eylemlerine karşı yılmaz bir mücadelesinin içinde olacaktır. Böyle olması anti-faşist, anti-emperyalist mücadelede eylem birliğinin içinde olmayı engelleyen hedefimiz genç işçiler içindeki örgütsel dağınıklığın yok edilmesidir. Bu dağınıklığın ileri cephedeki eylemlerini uğrattığı zaafı, daima akıldan tutacağı. Yanlışları sergilemek için kararlı mücadele ile sağlayabildiğimiz kadar güçleri biraraya getirme çabamız yanyana yürüyecektir. Bilgisizlikten, olaylara gerçek boyutunu görememekten gelen yanlış tavırlarla sosyalist mücadele ile uzaktan yakından ilişkisi olmayan sapsızların eylemlerini aynı kefeyle koymayacağız.

Zor günler bizleri bekliyor. Ama zorluklardan korkmuyoruz. Ne yaptığımızı neyi yapmayı yapmamız gerektiğini söyleyen bize güç katan ideolojimize ve politik yol göstericimize sıkı sıkıya sarıldığımızdan sonra neye korkalım? Her türlü sorunlarımızı dar çıkar hesaplarından uzak en geniş eleştiri içinde ama kardeşçe güvenerek çözmeye çalıştıktan sonra neye korkalım. Yolumuz zorluklarla yürünen bir sürü ayrı otunun temizlenmesi gerektiği sabır ve inanca gerektiren bir yoldur. Zafir bu yolda yürüyenceri olacaktır.